

SIAO HYIN-LI TENG GYI-GO TI-Ô NYING BU-ZI

小显理等其个底下人蒲齐

ZÔNG-HÆ

上海

ME-WÔ SHÛ-KWUN

美华书馆

1868.

SIAO HYIN-LI TENG GYI-GO TI-Ô NYING BU-ZI

小显理等其个底下人蒲齐

Dông-deo Kyüô-ky'ing wông-ti z'-eo læ T'in-coh koh yiu ih-go siao-nying sing-su sing Lo ming
荡头嘉庆皇帝时候，来天竺国，有一个小人，姓数姓罗，名
kyiao-leh Hyin-li sang-leh Ding-na-pô yün Gyi ah-tia tso vu-kwun læ-kæn tang-tsiang z'-eo peh nying-kô
叫勒显理，生勒亭那巴县。其阿爹做武官；来间打仗时候，拨人家
tang-sah-de Hyin-li ka z'-eo wa tsih sang-leh kyi-ko yüih Feh-zông tsü-shü gyi-go ah-nyiang yia
打煞了。显理介时候，还只生勒几个月。弗上周岁，其个阿娘也
si-de Keh Hyin-li ih-ngæn do na-hwun z'-eo liang do-nying z-ka tu sông-diao-de Gyi ah-nyiang tsiang-yi
死了，箇显理一眼大奶花时候，两大人是介都丧掉了。其阿娘将以
iao si z'-eo bao-leh keh-go na-hwun deo dæ-ky'i-læ hyiang-djôh t'in z-ka wô Tsing Jing
要死时候，抱勒箇个奶花，头抬起来向着天，是介话，「真神
'ô Ngô keh-go m-ah-tia na-hwun ngô t'ôh-t'ôh Ng Ngô sing se-tsih ti-vi ngô tæh-liang do-go
嘎！我箇个阿爹奶花，我托托尔。我身虽即低微，我胆量大个；
z Ng deo-tsao-ts ing-dzing-liao ngô hyiao-teh Ng ve shih-iah-go ing-we m-ah-tia-go cü-kwu læ Ng-go
是尔头遭子应承了，我晓得尔舡失约个；因为阿爹个主顾来尔个
siu-li lao-lao teh-djôh eng-we Keh tso ah-nyiang cü-kwu wô Tsing Jing yi-kying
手里，老老得着恩惠。」箇做阿娘主顾话，「真神已经
ing-dzing-liao-go shih-wô z læ Yia-li-mi shü-li di s-jih-kyiu tsông jih-ih tsih-li
应承了个，」说话，是来耶利米书里，第四十九章，十一节里

sia-lôh-tih wô Ng-noh-go m-ah-tia ng-nô hao Ngô-go siu-li kyi-tong Ngô we pao gyi sing-ming
写落的话，「尔依个阮阿爹儿因，好我个手里寄东；我会保其性命
weh Ng-noh-go kwu-sông-lao-nyüing yia hao k'ao-djôh Ngô ka shih-wô Hyin-li-go ah-nyiang ih-kyi
活尔依个孤孀老娘也好靠着我，」介说话。显理个阿娘一记
si-ts yiu ih-go nyü-nying djü-leh Ding-na-pô teng Pô-teh-na liang-yün-go kao-ka u-dông kông pin-yin
死仔，有一个女人住了亭那巴等巴得那两县个交界乌荡，江边沿，
ziu læ bao Hyin-li tao zi oh-li ky'i-de ling-nga long ih-kæn oh peh gyi deng dziah-jih feng-fu ti-'ô
就来抱显理到自屋里去了，另外弄一间屋，拨其庵，着实吩咐低下
nying dao Na-hwun iao ze-bin soh-si tsong iao peh gyi
人道，「奶花要随便啥西，总要拨其。」

Yiu ih-cong nying tsih hyiao-teh do-c'ih dong-din bih-nyiang-kao hao-z ih-ngæn feh hyiao-teh Hyin-li
有一种人只晓得驮出铜钲，别样告好事一眼弗晓得。显理
keh-go kyi-pa ah-nyiang tsing z keh-cü-ka nying Na-hwun bao-læ-ts yüong-nying feng-fu hao-ts gyi
箇个寄拜阿娘真是箇株介人。奶花抱来仔，佣人吩咐好仔，其
z-ka ts'eng-ts'eng Keh-tsao ngô hao-z yi-kying tso tao-ti 'eo-deo ih-ngæn feh k'eng peh gyi-lah
是介忖忖，「箇遭我好事已经做到底；」后头一眼弗肯拨其拉
tsi-tseo Keh-go siao-siao-kwun na-hwun shih-wô yi ve kông zi-go z-ken wô-feh-c'ih feh-jün siao-kw'u
哢奏。箇个小小管奶花，说话又舡讲，自个事干话弗出，弗然小苦
iao ky'üoh-tao-de ky'ü-leh yiu ih-go gyiao-fu z læ Hyin-li ah-tia u-sen to nyin tso-ko-de Z
要吃到了；亏勒，有一个轿夫，是来显理阿爹乌碎多年做过了；自
dzong Hyin-li sang-go z-'eo ih-dzih-lôh-læ læ-tih kwu-djôh gyi Hyin-li ih-ngæn do na-hwun z-'eo keh-go
从显理生个时候一直落来来的顾着其。显理一眼大奶花时候，箇个
gyiao-fu ming-z kyiao-leh Bu-zi nyih-nyih yia-yia læ-tih tông-dzih gyi coh teng gyi teng-teng nyih
轿夫，（名字叫勒蒲齐），日日夜夜来的当值其。粥等其炖炖热，
peh gyi ky'üoh teng gyi lo-k'o kwa-kwa i-zông teng gyi c'ün teng gyi t'ah nyüoh teng gyi gyiang-gyiang
拨其吃；等其箩窠拐拐；衣裳等其穿，等其脱；肉等其滢滢；
yang-yiang dæ gyi z feh-tsiao dza dzih-din tsing ziang dæ zi-go na-hwun ih-seh ih-nyang ka-go Hyin-li
样样待其是弗照咋值钲，正像待自个奶花，一色一样介个。显理
k'æ-k'eo deo-ih-kyü we kông-go shih-wô ziu-z eo Bu-zi keh liang-go z Feh-zông jih-ko
开口，头一句会讲个说话，就是讴「蒲齐」，箇两个字。弗上十个
yüih z-'eo lao-lao z-ka siu o-leh Bu-zi-go deo-kying hyüong-hyüong gyi cü do-leh zi-go
月时候，老老是介手掇勒蒲齐个头颈，嗅嗅其嘴；驮勒自个
siao-siao-kwun shih-bah-lin siu lo-lo Bu-zi-go heh-heh min-k'ong Hyin-li tao keh-go nyü-nying oh-li ky'i
小小管雪白怜手，掇掇蒲齐个黑黑面孔。显理到箇个女人屋里去
z-'eo Bu-zi yia dô-kô keng-leh gyi ky'i-de ping-ts'ia yiu liang-nyin keh siao-nying bih-go beng-yiu
时候，蒲齐也大家跟勒其去了；并且有两年，箇小人别个朋友
m-neh-go tsih-yiu keh-go Bu-zi Jih-nyi-go z-zing li-hyang Bu-zi ih-ngæn feh-k'eng teng gyi-go siao
晓得个；只有箇个蒲齐。十二个时辰里向，蒲齐一眼弗肯等其个小
cü-nying-kô tseo-k'æ tsih-leh ky'i ky'üoh tin væn ziu kw'a-kw'a læ iao-bông ih-nyih li-deo ih-go
主人家走开；只勒去吃点饭，就快来；要防一日里头，一个
z-zing ka-siang-mao
时辰介相貌。

Yia-tao-den gyi do-leh zih-ts siao-nying min-zông pin-yin di-kiang p'u-hao-ts kw'eng-tong
夜到头，其驮勒席子，小人眠床边沿地埤铺好仔，困东。

tsæ-wô yiu ngeo-na mun-deo-dzô keh-sing be hao-tong t'eo-p'ô siao-nying eo gyi mô-zông ziu hao
再话有牛奶，馒头茶筒星备好东；偷怕小人诬其，马上就好

bô-ky'i-læ peh gyi ky'üoh Tsao t'in-nyiang nyih-deo feh-zing c'ih-go z'-eo teng gyi ts'ô-ts-li lâ-leh
爬起来，拨其吃。早天亮，日头弗曾出个时候，等其车子里拉勒

ky'i tseo-tseo 'oh-tsia siu-li bao-leh gyi hwô-yün-li ky'i hyi-hyi Bao-tsing-læ z'-eo sin teng gyi
去走走；或者手里抱勒其花园里去嬉嬉。抱进来时候，先等其

gyiang-gyang nyüoh i-zông teng gyi c'ün-c'ün hao peh gyi ky'üoh t'in-nyiang væn 'eo-siu peh gyi min-zông-li tsæ
滢滢肉，衣裳等其穿穿好，拨其吃天亮饭；后首拨其眠床里再

kw'eng liang-kao lh-nyih tao yia teng gyi na-na-'o yiu z-tsin siu-li bao-bao gyi 'oh-tsia kyin-kah-deo
困两觉。一日到夜等其翩翩和；有时节手里抱抱其，或者肩胛头

pe-pe gyi yiu z-tsin peh gyi zi tseo 'oh-tsia peh gyi tsin-diao-mao-t'æn min-teng le-læ le-ky'i
背背其；有时节拨其，自走；或者拨其毡条毛毯面顶踩来踩去。

Nying-kô tao gyi-lah oh-lô læ tsong k'en-kyin Bu-zi dæ keh siao-nying ka hao yia yiu yiu-ho
人家到其拉屋落来，总看见蒲齐待箇小人介好；也有，有伙

nying song gyi ih-tin nga-peh ing-we k'en-kyin gyi dæ Hyin-li ka cong-sing
人送其一点外拨；因为看见其待显理介忠心。

Hyin-li tao-leh liang-sæn shü z'-eo sang-leh ih-dziang djong-djong bing siang-mao p'ô-p'ô yiu-ho
显理到了两岁时候，生了一场重重病，相貌怕怕；有伙

nyih-ts k'en-kyin gyi ôh-ziang pih-ding iao si ka-go 'Eo-deo tao s ng shü z'-eo yi sang djong-djong
日子看见其恶像必定要死介个。后头到四尔岁时候，又生重重

ih-dziang bing ing-we keh siao-nying-go ti-ts ih-hyang m-neh dza tsah-cü Hyin-li sang-bing-kæn z'-eo
一场病；因为箇小人个底子，一向旣得咋扎注。显理生病间时候，

Bu-zi ih-ngæn feh li-sing yia ih-ngæn feh k'eng zi ky'i kw'eng ziu-z Hyin-li-go min-zông pin-yin yia
蒲齐一眼弗离身，也一眼弗肯自去困；就是显理个眠床边沿，也

feh kw'eng ih-dzih teng tao siao-nying bing ts'ô-de Ka wô-ky'i-læ keh siao-nying nyin-kyi do tin dzih-din
弗困，一直等到小人病瘥了。介话起来箇小人年纪大点，值钿

keh-go bao gyi cü-kwu pi dzih-din pah-kiang bih-nyiang-kao yia feh sön hyi-gyi ing-we keh bao gyi
箇个抱其主顾，比值钿百样别样告，也弗算稀奇；因为箇抱其

cü-kwu z gyi ting hao beng-yiu Bih-nying m-nying ts'æ-gyi
主顾，是其顶好朋友。别人，旣人睬其。

Ing-kyih-li shih-wô Hyin-li ka z'-eo ve kông dæn-z teng Bu-zi kông peng-di wô
英吉利说话，显理介时候，脍讲；但是等蒲齐讲本地话，

kyih-lih-kweh-leh kyih-lih-kweh-leh ôh we kông Ziu-z keh-sing peng-di nying læ-tih kông-go hao-hao tæ-tæ
咭咧骨勒咭咧骨勒，恶会讲。就是箇星本地人来的讲个，好好歹歹

kyü-tang-kyü gyi tu t'ing-leh-c'ih-go
句打句，其都听勒出个。

Nga-dông-li læ Bu-zi kyiah-k'o-deo zo-ts læ-kæn ky'üoh dông ky'üoh mih-tsin 'A mah
外堂里，来蒲齐脚骻头坐仔，来间吃糖，吃蜜煎。鞋，袜，
feh c'ün tsih c'ün-leh do-kyiah-kw'u kyiah-li yia yiu nying-ts kyiah-gyüoh ta-tih Ziah-z tæh-tsih k'en-kyin gyi
弗穿；只穿勒大脚裤；脚里也有银子脚镯戴的。若是单只看见其
tso z-ken kông shih-wô m-nying k'en-teh-c'ih feh z peng-di nying Tsih-leh gyi-go wông-wông deo-fah
做事干讲说话， 旵人看得出弗是本地人。只勒其个黄黄头发，
læn-ing-ing ngæn-tsing nying-kô ih k'en yiu-su keh-z 'ah-li ih-koh nying sang-go
蓝阴阴眼睛，人家一看，有数箇是何里一国人生个。

Keh siao-nying ih-dzih tao ng loh shü z-'eo dzing-gyiu z-ka ko-ky'i ing-we gyi deng-tih oh-li
箇小人一直到五六岁时候， 仍旧是介过去；因为其庵的屋里
keh-go s-meo se-tsih iao keh siao-nying eo gyi ah-nyiang wa we ih-ngæn feh kwu-djôh gyi ih-ngæn feh
箇个师母， 虽即要箇小人讴其阿娘， 还会一眼弗顾着其， 一眼弗
ts'eng Ngô kæ do Yïæ-su dao-li kao-kao gyi Bu-zi teng bih-go peng-di nying læ-tih pa-pa
忖， 「我该驮耶稣道理教教其。」 蒲齐等别个本地人来的拜拜
bu-sah dæ-dæ bu-sah keh siao-nying z k'en-kwæn-liao-go Gyi hyiao-teh gyi ah-nyiang yiu z-tsin tao
菩萨， 抬抬菩萨， 箇小人是看惯了个。其晓得其阿娘有时节到
Ding-na-pô li-pa-dông-li ky'i keh-lah gyi ts'eng-ts'eng bu-sah yiu hyü-to-go Gyi ts'eng-ts'eng gyi ah-nyiang
亭那巴礼拜堂里去， 箇拉其忖忖菩萨有许多个。其忖忖其阿娘
tao Ding-na-pô ky'i pa-pa keh-we Jing-ming teng Bu-zi læ-tih pa-go keh-sing nyi-su-moh-tiao bu-sah
到亭那巴去拜拜箇位神明， 等蒲齐来的拜个箇星泥塑木雕菩萨，
iao-bông m-kao kôh-nyang Wa-yiu peng-di nying læ-tih wô 'Eng-sô 'o keh-da kông z ih-go
要防旵告各样。还有， 本地人来的话， 「恒沙河， 箇埭江是一个
bu-sah gyi shü we gyiang-diao nying-go ze keh-go shih-wô gyi yia siang-sing Gyi ah-nyiang-go ti-'ô
菩萨；其水会浼掉人个罪，」 箇个说话其也相信。其阿娘个底下
nying wô-hyang gyi-dao We-we kyiao nying teng Yïæ-su kyiao ih-nyang hao gyi yia siang-sing Wa-yiu
人话向其道， 「回回教人等耶稣教一样好，」 其也相信。还有
siao-nying feh ing-kæ hyiao-teh-go z-ken tu peh ti-'ô nying kao-we-de
小人弗应该晓得个事干， 都拨底下人教会了。

Keh-sing ti-'ô nying z feh hyiao-teh dao-li cü-kwu wa kwa gyi feh-læ-go tsih-leh gyi keh-go
箇星底下人是弗晓得道理主顾， 还怪其弗来个；只勒其箇个
s-meo hyiao-teh keh siao-nying ky'ü-shü-go tia-nyiang z kyiao-meng-li nying kyi-kying pô keh-go siao-nying tsih-kyü tao
师母晓得箇小人去世个爹娘是教门里人；既经把箇个小人接归到
zi u-dông dza-we hao 'eo gyi gwæn læ yüong-nying siu-li Keh tsong feh z-go
自乌荡；咋会好后其攒来佣人手里。箇种弗是个。

Hyin-li ng loh shü z-'eo yiu ih-we do-kwu-nyiang dzong Ing-kyih-li koh sing-læ-go tao
显理五六岁时候， 有一位大姑娘从英吉利国新来个， 到
Hyin-li-go ah-nyiang ôh-li læ deng ih-lôh-ko-de Keh do-kwu-nyiang-go ah-tia z hao-hao ih-go moh-s
显理个阿娘屋里来庵一落过了。箇大姑娘个阿爹是好好一个牧师；
keh-lah do-kwu-nyiang peh ah-tia tsiao Yïæ-su-go dao-li kao-leh kwe-kwe kyü-kyü
箇拉大姑娘拨阿爹照耶稣个道理教勒规规矩矩。

Gyi yiu ih-tsah siang-ts ta-læ li-deo yiu Sing-shü hyü-to peng-su wa-yiu hao peh siao-nying
其有一只箱子带来；里头有《圣书》许多本数；还有好拨小人
doh-go shü yiu 'en læ-tih ôh-hao-k'en Keh-we do-kwu-nyiang k'en-kyin keh-go siao-siao-nying læ
读个书，有含来的，恶好看。箇位大姑娘，看见箇个小小人來
long-dông-li Bu-zi kyiah-'ô zo-tih dôn-dôn tsih-yiu peng-di nying teng gyi kông wô keh-lah yi dzih-din
弄堂里，蒲齐脚下坐的，团团只有本地人等其讲话，箇拉又值钿
gyi yi k'o-lin gyi ing-we ka ih-go siao-nying tiu-leh feh hyiao-teh Tsing Jing cü-kwu siu-li jih-dzæ
其，又可怜其；因为介一个小人丢勒弗晓得真神主顾手里，实在
z peh-jing-siang
是不忍相。

Keh do-kwu-nyiang ziu kæn-dzeh kyi-tsiang ting hao-k'en hwô-loh-ts pa læ di-pæn-teng k'eo-k'eo
箇大姑娘就拣择几张顶好看花绿纸，摆来地板顶，扣扣
meng-k'eo-den tsiao Hyin-li lao-lao zo-kæn-go vông-li Hyin-li læ tsiang-tsiang k'en keh-kæn vông-li
门口头，照显理老老坐间个房里^[1]。显理来张张看箇间房里，
k'en-kyin keh-sing hwô-loh-ts sing-siang iao tseo-tsing ky'i gyi zi ih-go nying yi feh ken tseo-tsing ky'i
看见箇星花绿纸，心想要走进去，其自一个人又弗敢走进去，
pih-iao Bu-zi dô-kô be-leh gyi ky'i 'Eo-deo gyi teng do-kwu-nyiang shü-vi joh-leh-tin-de keh-tsao tsih-iao
必要蒲齐大家陪勒其去。后头其等大姑娘势微熟了点了，箇遭只要
Bu-zi meng-k'eo zo-kæn ka hao-de Tsæ deng liang-nyih ih-ngæn feh p'ô ziu-z doh-zi ih-go nying
蒲齐门口坐间介好了。再庵两日，一眼弗怕；就是独自一个人，
yia we tseo-tsing ky'i ping-ts'ia ôh-hwun-hyi do-kwu-nyiang u-sen læ-tong ing-we keh do-kwu-nyiang yang-nyang i
也会走进去。并且恶欢喜大姑娘乌碎来东；因为箇大姑娘样样依
gyi-go sing-siang iao peh keh siao-nying hao hwun-hyi gyi s-teh Hyin-li we k'eng peh gyi kao-kao ing-we
其个心想；要拨箇小人好欢喜其，使得显理会肯拨其教教；因为
gyi læ keh-deo m-to-siao kong-fu hao deng
其来箇头嘅多少工夫好庵。

[1] 此处原书错印为 vong-li

Keh do-kwu-nyiang k'en-kyin Hyin-li Ing-kyih-li wô ve kông sing-li iu-meng-siang yia feh-k'eng we-leh
箇大姑娘看见显理英吉利话𪛗讲；心里忧闷相；也弗肯为了
ka ih-ngæn næn-z tiu-diao keh-go siao-nying keh-lah do-leh keh-sing hwô-loh-ts wô-hyang gyi-dao
介一眼难事，丢掉箇个小人；箇拉驮勒箇星花绿纸，话向其道，
keh-z Ing-kyih-li eo soh-si keh-z Ing-kyih-li eo soh-si ih-nyang ih-nyang tu tin-hyang gyi
「箇字英吉利𪛗啥西；箇字英吉利𪛗啥西；」一样一样都点向其
dao Ko-leh m-kyi-nyih keh siao-nying sing-li zi iao tong-si ziu we dziao-leh do-kwu-nyiang eo-c'ih
道。过了嘅几日，箇小人心里自要东西，就会朝勒大姑娘𪛗出
gyi-go Ing-kyih-li ming-z læ 'Eo-deo keh do-kwu-nyiang do-leh zi oh-li ta-læ-go siao-siao ih-peng shü
其个英吉利名字来。后头箇大姑娘驮勒自屋里带来个小小一本书，
kao Hyin-li nying nyien-loh-go z-meo 'eo-deo tsæ kao gyi p'ing-z-go fông-fah
教显理，认廿六个字母；后头再教其拼字个方法。

Ka-ni keh siao-nying feh-zing tao ts'ih shū z-'eo ze-bin soh-go z tu we p'ing ze-bin
介呢，箇小人弗曾到七岁时候，随便啥个字，都会拼；随便
soh-go Ing-kyih-li shih-wō tu we kōng Keh do-kwu-nyiang i-pin nyih-nyih p'ing-ming lā-tih kao Hyin-li doh
啥个英吉利说话，都会讲。箇大姑娘依边日日拼命来的教显理读
shū i-pin k'eo-djūn dao-li peh gyi t'ing ziu-z iao Yāe-su meng-du cū-kwu tu kē hyiao-teh
书，依边口传道理拨其听；（就是要耶稣门徒主顾都该晓得；）
ing-we gyi teng-feh-tao Hyin-li zi we doh Sing-shū Di-ih-nyang sing-siang kao gyi tsih-yiu ih-we Tsing
因为其等弗到显理自会读《圣书》。第一样心想教其，只有一位真
Jing z zao pah-nyang tong-si-go wa-yiu keh-sing tsing-sing pa Tsing Jing cū-kwu si-'eo deng-go keh hao-hao
神。是造百样东西个；还有箇星真心拜真神主顾死后庵个箇好好
u-dōng kyiao-leh T'in-dōng Wa-yiu ōh-nying si-'eo deng-go keh-go wā-wā u-dōng Kyiao-leh di-nyūoh
乌荡，叫勒天堂。还有恶人死后庵个箇个坏坏乌荡，叫勒地狱；
wa-yiu dōng-deo shū-kān-zōng teng shū-kān-zōng pah-nyang tong-si teng nyih-deo yūih-liang sing-siu
还有荡头世间上，等世间上百样东西，等日头，月亮，星宿，
keh-sing 'Eo-deo k'eo-k'eo iao kao gyi Ko-lo-si shū-li deo ih tsōng jih-loh tsih keh-kyū
箇星。后头扣扣要教其〈哥罗西书〉里（头一章十六节，）箇句
shih-wō Lāe t'in-zōng lāe di-'ō vān-pah sō yiu-go tong-si tu z Gyi zao-c'ih-lāe-go
说话，「来天上，来地下，凡百所有个东西，都是其造出来个。」
Hyin-li djōh-ih-kyi ming-bah-de hyiao-teh Æ Keh do-kwu-nyiang gyi iao teng ngō kōng tsih yiu ih-go
显理着一记明白了；晓得「唉！箇大姑娘，其要等我讲，只有一个
bu-sah shih-wō-tih-de Keh siao-nying ziu ōng-de teng gyi wō Ng keh-kyū shih-wō z p'in
菩萨说话的了！」箇小人就快了；等其话，「尔箇句说话是骗
ngō-go Yin-dzæ ah-lah a-m yia yiu ih-go bu-sah Bu-zi yia yiu ih-go bu-sah wa-yiu ling-nga
我个。现在阿拉阿姆也有一个菩萨；蒲齐也有一个菩萨；还有另外
yiu-ho bu-sah Ka wō ts ziu peng-c'ih-ky'i tao long-dōng-li pô do-kwu-nyiang wō-go shih-wō kao-su
有伙菩萨。」介话仔，就奔出去到弄堂里，把大姑娘话个说话告诉
Bu-zi dao ziu zo-lōh Bu-zi kyiah-'ō se-tsih do-kwu-nyiang pô ting hao-k'en hwō ts'oh-tsāen-sing-go shū
蒲齐道；就坐落蒲齐脚下；虽即大姑娘把顶好看花，簇崭新个书，
hong gyi tseo-tsing lāe gyi keh-nyih cong-ū feh k'eng tseo-tsing lāe Keh nyih yia-tao keh do-kwu-nyiang tao
哄其走进来，其箇日终于弗肯走进来。箇日夜到，箇大姑娘到
zi-go vōng-li ky'i meng kwān-hao-ts we-leh keh-go siao-nying p'ing-ming tao-kao Gyi en-dong-dong lāe-tih
自个房里去，门关好仔，为了箇个小人拼命祷告。其暗洞洞来的
tao-kao keh-we T'in-Vu z we t'ing-meng keh-lah di-nyi nyih Hyin-li mi-mi-siao yi tseo-tsing lāe
祷告箇位天父，是会听闻；箇拉第二日，显理咪咪笑又走进来；
keh-sing z-ken long-tsōng tu mōng-kyi-de s-teh keh do-kwu-nyiang hao djong-sin kōng keh-go dao-li peh gyi
箇星事干扰总都忘记了；使得箇大姑娘好重先讲箇个道理拨其
t'ing Gyi yia eo Hyin-li gyū-tān-tao gyiu-gyiu Tsing Jing hao s-peh gyi ts'ong-ming cū-we we hyiao-teh tsing
听。其也诬显理跪带倒，求求真神好赐拨其聪明智慧，会晓得真
dao-li Gyi yia yū-sin be-bān ih-go ngō siao-c'ih-lāe-go bu-sah eo Hyin-li ts-si k'en-k'en k'en ziu
道理。其也预先备办一个瓦烧出来个菩萨，诬显理仔细看看看；就
do-leh keh-go bu-sah gwān-leh di-nyang-li pah-moh-feng-se 'Eo-deo meng-leh Hyin-li z-ka wō
驮勒箇个菩萨掣勒地垠里百木粉碎。后头问勒显理是介话，

Hyin-li keh-go bu-sah yiu soh-go z-ken we t'i ng tso m-neh Ng k'en-kyin gyi zi tu pao feh
「显理，箇个菩萨有啥个事干会替尔做旣得？尔看见其自都保弗
ko Ng tao eo jih-sing k'en eo gyi bô-ky'i-læ 'ô Ng k'en-kyin gyi dong ih-ngæn ve dong
过，尔到讴十声看，讴其爬起来，嘎！尔看见其动，一眼𦵇动。」
Keh nyih Hyin-li peh do-kwu-nyiang ka ih wô ziu siang-sing-de
箇日显理拨大姑娘介一话，就相信了。

Di-nyi yiang ziu kao gyi Tsing Jing tao-ti z dza-go Wô Jing z Ling yiu ih tin ziang
第二样，就教其，眞神到底是咋个。话神是灵；（有一点像
nying-go weh-ling ka-go z kôh-tao kôh-c'ü læ-tong m-yiu ih-yiang ve tso-go Gyi yiang-yiang
人个活灵介个；）是各到各处来东；旣有一样𦵇做个。其样样
k'en-kyin-go yiang-yiang t'ing-meng-go lin ah-lah sing-li ts'eng-tih-go z-ken tu teh-cü z hao Gyi
看见个；样样听闻个；连阿拉心里忖的个事干都得知；是好，其
hwun-hyi z wâ Gyi u-su Gyi dzong-læ m-neh ky'i-deo yia üong-sang üong-si feh si-go
欢喜；是坏，其恶慊。其从来旣得起头；也永生永世弗死个。

Keh-tsao Hyin-li t'ing-meng gyi ts-tin Tsing-Jing læ-tih kông-go shih-wô teh-cü yiu mi-dao-go
箇遭显理听闻其指点眞神来的讲个说话，得知有味道个；
ziu-z gyi zi yia we bun-meng 'Eo-deo yi hyiao-teh Tsing Jing zao t'in-di loh-nyih wun-kong di-ts'ih nyih
就是其自也会盘问。后头又晓得眞神造天地，六日完工，第七日
hyih-kong-de Hyiao-teh di ih-go nen di ih-go nyü bao-z zao c'ih-læ z-'eo m-ze m-ko
歇工了。晓得第一个男，第一个女，暴时造出来时候，旣罪旣过。
'Eo-deo keh do-kwu-nyiang yi wô-hyang gyi dao ah-lah deo-ih-go tsu-tsong Üô-tông teng gyi-go lao-nyüing
后头箇大姑娘又话向其道，阿拉头一个祖宗亚当等其个老娘
Yüô-wô ziu-leh Mo-kwe-go mi-'ôh ky'üoh-leh Tsing Jing feh hyü gyi ky'üoh-go ko-ts Keh z shü-kæn-zông
夏娃，受了魔鬼个迷惑，吃了眞神弗许其吃个果子。箇是世间上
ze-ôh-go z-ken ky'i-ts'u fah-tsoh Wa-yiu wô Üô-tông z ah-lah di-ih-dæ-go tsu-tsong gyi-go
罪恶个事干起初发作。还有话，亚当是阿拉第一代个祖宗；其个
peng-sing kyi-kying pin-diao-de ing-we ah-lah z gyi-go 'eo-dæ tsiao gyi-go siang-mao sang-c'ih-læ
本性既经变掉了，因为阿拉，是其个后代，照其个相貌^[1]生出来，
keh-lah tu yiu ze-go
箇拉都有罪个。

[1] 此处原书错印为 siang-miao

Hyin-li ziu meng-leh gyi z-ka wô Dza siang-mao kyiao-leh ze Do-kwu-nyiang we-teh gyi
显理就问勒其是介话，「咋相貌叫勒罪。」大姑娘回答其
z-ka wô Nôn-nôn Z Tsing Jing u-su-go feh-leng soh-go z-ken tu z ze Nô
是介话，「囡囡！是眞神恶慊个，弗论啥个事干，都是罪。喏！
T'eo-p'ô ng-go meo-lao eo ng tseo-tsing gyi-go vông-li læ 'oh-tsia eo ng tso soh-go z-ken ng feh-k'eng
偷怕尔个母老讴尔走进其个房里来，或者讴尔做啥个事干，尔弗肯
tso ng dao gyi ô-wông ing-kæ feh ing-kæ Hyin-li z-ka wô liao-bông z ing-kæ
做；尔道其慊惶，应该弗应该？」显理是介话，「要防是应该。」

Do-kwu-nyiang yi meng gyi T'eo-p'ô ng eo Bu-zi do sin-ts læ teng ng sin ih sin 'ôh-tsia eo
大姑娘又问其，「偷怕尔诬蒲齐驮扇子来，等尔扇一扇；或者诬
gyi gyiao-ts tang-læ teng ng dæ ih dæ gyi feh k'eng i ng fæn-cün ky'i tso bih-nyiang-kao z-ken
其轿子打来，等尔抬一抬；其弗肯依尔，反转去做别样告事干；
'oh-tsia ng eo gyi dæ tao keh-hyang gyi fæn-cün dæ ng tao bih-hyang ng wa sön gyi z feh z
或者尔诬其抬到箇向，其反转抬尔到别向；尔还算其是弗是？」
Hyin-li wô Keh z-jün z feh z Do-kwu-nyiang wô Ka-ni ng feh-leng soh-go z-ken
显理话，「箇自然是弗是。」大姑娘话，「介呢，尔弗论啥个事干
feh i Tsing Jing feng-fu ka tso s-teh Gyi ô-wông keh ziu-z ze Tsih-leh keh do-kwu-nyiang kao
弗依真神吩咐介做，使得其慊惶，箇就是罪。」只勒箇大姑娘教
Hyin-li ze keh yang i-s iao gyi ming-bah jih-dzæ væn-næn Ing-we yiu-ho nyin-su m-nying kao gyi
显理罪箇样意思，要其明白，实在犯难。因为有伙年数旯人教其，
m-nying ts'æ gyi keh-lah hao tæ tu bin-feh-c'ih Kông hyü-wô gyi yia feh sön ze t'eo tong-si
旯人睬其，箇拉好歹都辨弗出。讲虚话，其也弗算罪；偷东西，
t'eo-leh nying-kô feh teh-cü gyi yia feh p'ô wông-k'ong T'eo-p'ô nying-kô tang gyi gyi tang nying-kô wæn gyi
偷了人家弗得知，其也弗怕惶恐。偷怕人家打其，其打人家还，其
ts'eng-ts'eng yia z ing-kæ-go hao tang-go
忖忖也是应该个，好打个。

Ko-leh kyi-nyih do-kwu-nyiang kao gyi ze-go i-s gyi tu hyiao-teh ming-bah 'Eo-deo tsæ
过了几日，大姑娘教其罪个意思，其都晓得明白。后头再
dziang-dziang si-si wô-hyang gyi-dao ah-lah-go sing peh keh-go ze long-wæn-de 'Eo-deo kao gyi Sing-s
详详细细话向其道，阿拉个心拨箇个罪弄环了。后头教其，圣诗
jih-s siu di-ih di-nyi tsih kao-ko-ts yi kao kao-ko-ts yi kao teng-tao Hyin-li
十四首，第一、第二节；教过仔又教，教过仔又教，等到显理
joh-joh-kwun we be ziu-z wô Zông-Cü dzong t'in-zông k'en 'ô-deo keh-sing shü-kæn-zông nying iao
熟熟管会背；就是话，「上主从天上看下头箇星世间上人；要
k'en-kyin yiu soh-go nying ming-bah soh-go nying læ-tih zing Jing-ming gyi-lah long-tsong tu yi-kying tseo ts'ô
看见有啥个人明白，啥个人来的寻神明。其拉拢总都已经走岔
lu long-tsong pin-leh ao-tsao-pah-la m-nying læ-tih 'ang-jün lin ih-go nying tu m-neh-go
路，拢总变勒麇糟八刺；旯人来的行善，连一个人都旯得个。」

Keh-tsao keh-go do-kwu-nyiang tsæ kao Hyin-li hyiao-teh ze-go pao-ing z üong-sang üong-si-go ying-vah
箇遭箇个大姑娘再教显理晓得罪个报应是永生永世个刑罚。
Wa-yiu eo gyi be Sing-shü li-hyang liang sæn tsih yiu keh-go i-s læ-tih hao tso bing-kyü
还有诬其被《圣书》里向两三节，有箇个意思来的，好做凭据，
ka-go ziang Ko-ling-to zin-shü di loh-tsông di kyi tsih wô Ôh-nying feh neng-keo teh-djôh
介个；像〈哥林多前书〉第六章，第九节，话，「恶人弗能够得着
T'in-dông wa-yiu Mô-t'a-djün nyien-ng tsông s-jih-loh tsih wô Keh-sing ziu-z
天堂。」还有〈马太传〉廿五章，四十六节，话，「箇星，（就是
ôh-nying iao tseo-tsing üong-sang üong-si ying-vah-go u-dông ka shih-wô
恶人，）要走进永生永世刑罚个乌荡，」介说话。

Hyin-li peh do-kwu-nyiang kao-leh yiu-ho kong-fu keh-tsao hyiao-teh ngô teng shü-kæn-zông ko-ko nying
显理拨大姑娘教了有伙工夫，箇遭晓得，我等世间上个个人
tu z yiu ze-ky'in hyiao-teh ze-go pao-ing z üong-sang üong-si-go ying-vah ping-ts'ia hyiao-teh ngô ih-ngæn ve
都是有罪愆；晓得罪个报应是永生永世个刑罚；并且晓得我一眼煞
kyiu zi Shü-kæn-zông yia m-kao soh-go nying m-kao soh-go tong-si we gyiang-diao ngô ze-ky'in s-teh
救自。世间上也旣告啥个人，旣告啥个东西会澆掉我罪愆；使得
yiu liang-vah Hyin-li p'ing-ming meng gyi Ngô kâ tso soh-si hao kyiu ngô weh-ling kâ dza long-fah hao
有两伐，显理拼命问其，「我该做啥西好救我活灵；该咋弄法好
s-teh Tsing Jing k'eng nyiao-sô ngô-go ze-ky'in dza long-fah hao ky'i-diao ngô-go ôh sing-dziang
使得真神肯饶赦我个罪愆；咋弄法好弃掉我个恶心肠？」

Tao-leh ka z'-eo keh do-kwu-nyiang kao-hyang-gyi-dao ah-lah Kyiu-Cü Yiæ-su we-leh ah-lah keh-pæn
到了介时候，箇大姑娘教向其道，阿拉救主耶稣为了阿拉箇班
nying tso-go z-ken wô Yiæ-su ing-we iao kyiu ah-lah shü-kæn-zông nying keh-lah dzong T'in-zông
人做个事干；话，耶稣因为要救阿拉世间上人箇拉从天上
kông-lôh-læ deo-t'æ tso-nying dæ ah-lah ziu kw'u-næn peh nying-kô ting-leh jih-z-kô-zông si-de
降落来，投胎做人，代阿拉受苦难，拨人家钉勒十字架上死了；
'eo-deo tao di-sæn-nyih djong-sin weh-cün-læ dzing-gyiu tao T'in-dông-li ky'i-de wô ing-we ah-lah yiu
后头到第三日重先活转来；仍旧到天堂里去了；话，因为阿拉有
ze-ky'in-go ôh-pao Yiæ-su yi-kying dæ ah-lah ziu-ko-de keh-lah siang-sing cü-kwu hao-vong ziu üong-sang
罪愆个恶报，耶稣已经代阿拉受过了，箇拉相信主顾好留受永生
üong-si-go ying-vah tao fæn-cün hao ziu T'in-dông-li üong-sang üong-si-go foh-ky'i
永世个刑罚，倒反转好受天堂里永生永世个福气。

K'en Di-mo-t'ä zin shü di-sæn tsông jih-loh tsih teng Ko-lo-si shü di-ih
（看〈提摩太前书〉第三章，十六节，等〈哥罗西书〉第一
tsông jih-s tsih teng nyien tsih
章，十四节，等廿节。）

Do-kwu-nyiang ze-bin kyi-z kông-c'ih ah-lah Kyiu-Cü Yiæ-su-go z-ken Hyin-li t'ing-meng
大姑娘随便^[1]几时讲出阿拉救主耶稣个事干，显理听闻，
kah-nga hwun-hyi Tsæ-wô gyi-go sing be Sing-Ling ken-dong keh-lah ih-sing æ-kying ah-lah Kyiu-Shü-Cü
格外欢喜。再话，其个心被圣灵感动，箇拉一心爱敬阿拉救世主；
ping-ts'ia zông-k'ong-p'ô teh-ze Gyi long Gyi ô-wông keh-lah kông ih-kyü shih-wô tso ih-yiang z-ken
并且尚恐怕得罪其，弄其慇惶，箇拉讲一句说话，做一样事干，
long-tsông tso-gyi Feh-hyih læ-tih meng do-kwu-nyiang Keh-go hao tso feh hao tso keh-go hao tso feh hao
拢总做忌。弗歇来的问大姑娘「箇个好做弗好做；箇个好做弗好
tso T'eo-p'ô ngô keh-yiang z-ken tso-ts Tsing Jing we ô-wông ngô fah S-teh yiu-'æn kong-fu gyi
做？偷怕我箇样事干做仔，真神会慇惶我法？」使得有限工夫，其
tso-nying-go 'ang-ts 'o-jün pin-leh kôh-yiang Wä shih-wô gyi-zi ih kyü feh kông ziu-z t'ing-meng
做人个行止和然变勒各样。坏说话，其自一句弗讲；就是听闻
bih-nying kông yia iao ông sah-de Teng nying-kô 'o-'o-moh-moh k'ah-k'ah-ky'i-ky'i Z-min-zông p'ong-djôh ting
别人讲，也要快煞了。等人家和和睦睦客客气气。市面上碰着顶

gyüong 'ô-siu nying teng gyi tsoh-tsoh ih gyi tsong-iao wæn gyi li T'eo-p'ô nying-kô song gyi ih-kw'e te-k'æ
穷下手人等其作作揖，其总要还其礼。偷怕人家送其一块对开，
gyi feh-k'eng ky'i ma ky'üoh-go tong-si teng shô-ho keh-sing tsong-iao de-leh dong-din 'eo-su tô-fah peh
其弗肯去买吃个东西，等要货箇星，总要兑勒铜钲，候数打发拨
t'ao-væn peh hah-ngæn kwa-kyiah jih-dzæ kw'u-go cü-kwu
讨饭，拨瞎眼、拐脚，实在苦个主顾。

[1] 此处原书错印为 ze-bih

Yiu ih-nyih Hyin-li tseo-tsing do-kwu-nyiang-go vông-li p'ong-djôh do-kwu-nyiang læ-tih k'æ ih-siang-ts
有一日，显理走进大姑娘个房里，碰着大姑娘来的开一箱子
shü gyi teng Hyin-li wô Læ teng ngô dô-kô tsing-c'ih keh-sing shü do tao ngô-go shü-kô-li ky'i
书；其等显理话，「来，等我大家整出箇星书，驮到我个书架里去
en-tih Gyi-lah læ-tih tsing shü z-'eo Hyin-li sing-li hwun-hyi ing-we yiu ih-ngæn z-ken hao
安的。」其拉来的整书时候，显理心里欢喜，因为有一眼事干好
pông-ts'eng keh-go do-kwu-nyiang Do-kwu-nyiang z-ka wô Keh-sing yiu sing min-ts z kôh-nyang
帮衬箇个大姑娘。大姑娘是介话，「箇星有星面子是各样；
yiu-sing pæn-ts z do-go yiu-sing z siao-go dæn-z shü-li go shih-wô long-tsong z tso-nyang-go
有星，板子是大个，有星是小个；但是书里个说话拢总是做样个；
long-tsong z Tsing Jing-go Sing-shü Ng t'eo-p'ô do ih-peng ky'i doh-doh tsiao Gyi shih-wô ka tso gyi
拢总是真神个《圣书》。尔偷怕驮一本去读读，照其说话介做，其
we ling ng tao t'in-dông-li ky'i tao ng hwun-hyi-go keh-we Kyi-Shü-Cü-go u-dông Ziu-z we-leh ze-ky'in
会领尔到天堂里去，到尔欢喜个箇位救世主个乌荡。就是为了罪愆
sah-diao-go Tsing Jing-go Siao-Yiang u-dông
杀掉个，真神个小羊乌荡。」

Hyin-li wô Ô-yüô Keh-go shü ngô feh-tsiao dza iao ng k'eng song ngô ih-peng ngô
显理话，「哦喂！箇个书，我弗照咋要；尔肯送我一本，我
hyi-hyi-go tong-si lin ngô zo-go siao ts'ô-ts long-tsong song-peh ng Do-kwu-nyiang mi-mi-siao
嬉戏个东西，连我坐个小车子，拢总送拨尔。」大姑娘咪咪笑，
z-ka wô Vong-de vong-de Ng-go hyi-hyi tong-si siao ts'ô-ts keh-sing ng dzing-gyiu
是介话，「留了，留了。尔个嬉戏东西，小车子箇星，尔仍旧
do-tong Keh-go shü ze-ng ky'i kæn ih-peng ngô we song-peh ng Hyin-li hyüih-sing zia-zia gyi
驮东。箇个书，随尔去拣一本，我会送拨尔。」显理血心谢谢其；
ziu coh Bu-zi eo-tæn-tsing-læ teng gyi dô-kô siang-liang tao-ti wa-z kæn dao-'ong shü-min hao wa-z
就给蒲齐讴带进来，等其大家商量，到底还是拣桃红书面好，还是
kæn pao-læn shü-min hao kæn-hao-ts ziu hyiang do-kwu-nyiang t'ao ih-kw'e dziu do-ky'i tao zæ-vong-s-vu
拣宝蓝书面好；拣好仔，就向大姑娘讨一块绸，驮起到裁缝师父
u-sen eo gyi tso ih-go dæ hao tsi keh ts'oh-tsæn-sing ih-peng Sing-shü Keh-nyih mæn-deo tao
乌碎，讴其做一个袋，好箇箇簇崭新一本《圣书》。箇日晚头到
do-kwu-nyiang u-dông iao do-kwu-nyiang kao-kao gyi hao doh-doh dzong keh-nyih doh ky'i-deo
大姑娘乌荡，要大姑娘教教其好读读；从箇日读起头。

Ts'ông-shū-kyi di-ih tsông gyi tsing-hao doh-leh deh-ma nyih kong-fu Di-nyi tsông wa yüong-yi tin
〈创世记〉第一章，其正好读勒特买日工夫。第二章还容易点；
di-sæn tsông keng-kô yüong-yi Ka-ni m-to-siao kong-fu Sing-shü ze-bin 'ah-li ih-tsông 'ah-li
第三章更加容易。介呢呢多少工夫，《圣书》随便何里一章，何里
ih-tsih gyi mô-zông doh-leh-c'ih
一节，其马上读勒出。

Keh do-kwu-nyiang k'en-kyin gyi-go kong-fu m-neh bah-bah fi-diao sing li-hyang feh-tsiao dza zia-zia Tsing
箇大姑娘看见其个工夫晓得白白费掉，心里向弗照咋谢谢真
Jing Gyi læ z'-eo keh-go dzong-siao m-tia-nyiang-go siao-nying sing-li feh-tsiao dza en-lih-boh-long
神。其来的时候，箇个从小呢爹娘个小人，心里弗照咋暗力薄胧，
ih-ngæn feh hyiao-teh tsing dao-li teng pa kô-go bu-sah cü-kwu ih-seh ih-ying Peh gyi kao-kao yiu ih-nyin
一眼弗晓得真道理；等拜假个菩萨主顾一色一样。拨其教教有一年
pun næn-kæn nying kæ hyiao-teh hao peh gyi teh-djôh kyiu ziu-z Yiæ-su-go tsing dao-li keh-go siao-nying
半，难间人该晓得好拨其得着救，就是耶稣个真道理，箇个小人
ts'ô-feh-to tu hyiao-teh-de Do-kwu-nyiang yi-kying do-leh Tsing Jing-go Sing-shü kao-dæ gyi-go siu-li
差弗多都晓得了。大姑娘已经驮勒真神个《圣书》交代其个手里，
yia tao-kao Tsing Jing ko-de Tsing Jing yi-kying kah-nga i gyi-go tao-kao ka tso
也祷告真神过了。真神已经格外依其个祷告介做。

Do-kwu-nyiang teng Hyin-li bih-k'æ-go nyih-ts keh-tsao gying-long-læ-de do-kwu-nyiang ih-ts'eng ziu iao
大姑娘等显理别开个日子箇遭近拢来了；大姑娘一忖，就要
sông-sing-ky'i-læ-de Feh-zing dong-sing zin-deo kyî-nyih kong-fu do-kwu-nyiang eo Hyin-li tseo-tsing gyi-go
伤心起来了。弗曾动身前头几日工夫，大姑娘诬显理走进其个
vông-li pô yi-kying kao-hyüing gyi-go dao-li meng gyi ih-meng eo gyi ziah-z do-kwu-nyiang meng gyi
房里，把已经教训其个道理，问其一问；诬其，若是大姑娘问其
z'-eo gyi hao yüong Sing-shü-li shih-wô we-teh gyi iao yüong-go
时候，其好用《圣书》里说话回答其，要用个。

Di-ih yang meng gyi z-ka wô Jing-ming yiu kyî-go Hyin-li we-teh wô Tsih-yiu
第一样问其是介话，「神明有几个？」显理回答话，「只有
ih-go Jing-ming bih-go m-neh-de K'en Mô-k'ô jih-nyi tsông sæn-jih nyi tsih
一个神明。别个呢得了。」（看〈马可〉十二章，三十二节。）

Ah-lah siang-sing Tsing Jing z Sæn-We-Ih-T'i z feh z We-teh wô Læ t'in-zông yiu sæn tso
「阿拉相信真神是三位一体是弗是？」回答话，「来天上有三做
te-tsing Cü-kwu ziu-z Jing Vu Jing-go Dao Jing-go Sing-Ling keh sæn yia-z
对证主顾就是（神）父，（神个）道，（神个）圣灵；箇三也是
Ih
一。」

Jing-go Dao z soh-go i-s Jing-go Dao z Cü Yiæ-su Kyi-toh
「神个道是啥个意思？」「神个道，是主耶稣基督。」
Keh-go wa-z ng Sing-shü-li k'en-c'ih-læ feh-z Z-go ing-we læ Iah'en
「箇个，还是尔《圣书》里看出来弗是？」「是个；因为来〈约翰

foh-ing-shū di-ih tsóng yiu ka sia-tih Ky'i-deo z-tsin Dao læ-tong Dao yia z teng Jing dò-kô
福音书〉第一章，有介写的。起头时节，道来东，道也是等神大家
læ-tong Dao ziu-z Jing Dao læ shū-kæn-zóng læ-kæn shū-kæn-zóng yia-z Gyi zao-c'ih-læ-go dæn-z
来东。道就是神。道来世间上来间，世间上也是其造出来个，但是
shū-kæn-zóng feh nying-teh Gyi
世间上弗认得其。」

Tsing Jing ky'i-deo zao nying ziu zao gyi hao fah Hao-go ing-we Sing-shū li-hyang
「真神起头造人，就造其好法？」「好个；因为《圣书》里向
di-ih tsóng kyih-sah ih-tsih yiu ka sia-tih Jing k'en-kyin Gyi væn-pah zao-c'ih-læ-go tong-si yia k'en-kyin
第一章，结煞一节有介写的，神看见其凡百造出来个东西，也看见
gyi z hao-hao-go
其是好好个。」

Yin-dzæ nying hao feh hao Ng we teng ngô zing-djôh ih-go nying z hao sôn hao-go fah
「现在人好弗好？尔会等我寻着一个人是好算好个法？」
Keh-go ngô hao-vong ky'i k'en Sing-shū ziu hao we-teh ng Ngô tsih siao zo-leh gyiao-ts dæ tao
「箇个我好留去看《圣书》，就好回答尔。我只消坐勒轿子，抬到
z-min-zông z-li-go nying peh ng k'en-k'en k'en Ngô ts'eng-ts'eng z-min-zông ih-go hao-nying tu zing
市面上；市里个人拨尔看看看。我忖忖市面上，一个好人寻
feh-djôh Æ Hyin-li ng hao sang keh-go kong-fu hao-vong tao z-min-zông ky'i k'en nying-kô dza
弗着。」「唉！显理，尔好省箇个工夫；好留到市面上去看人家咋
vã-fah iao-bông gying-gying oh-li-pin yia hao k'en-leh-c'ih 'Ô Ng iao-bông læ-tih kông ah-lah
坏法；要防近近屋里边也好看勒出。」「嘎！尔要防来的讲阿拉
yüong-nying 'oh-tsia keh-sing nyü-nying-k'ah læ do t'ing-li ah-lah a-m u-dông læ-kæn ky'üoh
佣人，或者箇星女人客，来大厅里，阿拉阿姆乌荡来间；吃
t'in-nyiang væn z-'eo gyi-lah læ-tih c'ü-siao Sing-shū ngô hyiao-teh gyi-go i-s Ah-lah a-m
天亮饭时候，其拉来的取笑《圣书》；我晓得其个意思。阿拉阿姆
yia læ-tih c'ü-siao Ngô ts'eng-ts'eng nying-kô m-nao wô gyi-lah z hao Z-jün
也来的取笑。我忖忖人家旣得好话其拉是好。」「自然，
k'o-lin-siang gyi-lah m-neh hao wô gyi-lah hao keh-z hong ng dæn-z ah-lah pe-'eo læ-tih
可怜相，其拉旣得好；话其拉好，箇是哄尔；但是阿拉背后来的
p'i-bing feh-neng-keo s-teh gyi-lah we hao-ky'i-læ keh-lah tsih hao we-leh gyi-lah tao-kao Tsing Jing
批评，弗能够使得其拉会好起来，箇拉只好为了其拉祷告真神，
bih-nyiang-kao hao-vong ky'i kwun gyi-lah Tsih-z ngô zin-deo meng ng-go shih-wô ng hao-vong yün-yün ky'i zing
别样告好留去管其拉。只是我前头问尔个说话，尔好留远远去寻
ih-go teh-ing peh ngô ziu-z tao do-t'ing-li yia hao-vong ky'i Næn-kæn dông-deo keh-kæn vông-li yiu
一个答应拨我；就是到大厅里，也好留去。难间荡头箇间房里，有
ih-go siao-nying kyiao-leh Hyin-li ng ts'æ gyi wa hao sôn hao fah M-kyi-ko yüih zin-deo gyi nyih-nyih
一个小人叫勒显理；尔猜其还好算好法？旣几个月前头，其日日
læ-tih kông hwông-wô kông-kông zô-nyih-ts ngô k'en-kyin gyi sang ky'i ing-we ĩa ts'ô-ts-li mô
来的讲谎话；讲讲昨日子，我看见其生气，因为拉车子里马，

mô-fu feh-k'eng peh gyi gyi Ngô yia ts'eng-ts'eng gyi teng mô-fu tang ih-pin ko-de tsih-leh keh-go ngô wa
马伏弗肯拔其骑。我也忖忖其等马伏打一遍过了，只勒箇个我还
k'ao-feh-jih
靠弗实。」

Hyin-li wô Ngô hyiao-teh z do-nyiang wa-go dæn-z ngô siu-li m-teh bông do-tih ngô
显理话，「我晓得是大样坏个；但是我手里晓得棒驮的，我
dæn-nyün m-neh tang-t'ong Gyi Tsing Jing s eng-we peh-ngô pông-dzu ngô 'ô-tsao feh-z ka tso Kyih-mih
但愿晓得打痛。求真神赐恩惠拨我，帮助我下遭弗是介做。今末
t'in-nyiang ngô yüong-dzing-go dong-din ngô long-tsong peh gyi ko teng gyi shü-shü ze 'Æ Ngô hyiao-teh ngô
天亮我用剩个铜钲，我拢总拨其过，等其恕罪。嘻！我晓得我
feh z hao ngô yiu hyü-to wa z-ken tso-ko z bih-nying feh teh-cü Ngô sing dza ih-go wa-fah
弗是好。我有许多坏事干做过；是别人弗得知。我心咋一个坏法，
tsih-yiu Tsing Jing we hyiao-teh Ka i ng ts'eng-ts'eng ng z do-do ih-go væn ze-go
只有真神会晓得。」「介，依尔忖忖，尔是大大一个犯罪个
nying 'Æ Do-do ih-go væn-ze-go nying Væn-ze-go nying si-ts tao 'ah-li
人？」「嘻！大大一个犯罪个人。」「犯罪个人死仔，到何里
u-sen ky'i Ôh-nying iao ken-lôh di-nyüoh teng mông-kyi Tsing Jing long-tsong keh-sing koh-su-go
乌碎去？」「恶人要赶落地狱，等忘记真神拢总箇星国数个
ôh-nying Sing-s
恶人。」[〈圣诗〉19, 17.]

Ziah-z ôh-nying long-tsong iao ken-lôh di-nyüoh ng dza-we bi-leh-ko ni
「若是恶人拢总要赶落地狱，尔咋会避勒过呢？」

Ziah-z k'eng k'ao-djôh Kyiu-Shü-Cü Yia-su ngô z hao kyi-go Teng ih-zông keh-tsih shü ngô fæn
「若是肯靠着救世主耶稣，我是好救个。等一晌，箇节书我翻
peh ng k'en Siang-sing ah-lah Kyiu-Shü-Cü Yia-su ka ng pih-ding teh-kyiu S-du-ying-djün
拨尔看。相信阿拉救世主耶稣，介尔必定得救。」[〈使徒行传〉
16, 31.]

Soh T'eo-p'ô ng siang-sing Kyiu-Shü-Cü ng ta-leh ng-go long-tsong ze-nyih wa hao zông
「啥！偷怕尔相信救世主，尔带勒尔个拢总罪孽，还好上
t'in-dông ky'i Yiu ze-go nying hao læ t'in-zông læ-kæn feh
天堂去？有罪个人好来天上来间弗？」

Feh Z-jün ve-go Tsing Jing tsæ-ve teng væn-ze-go nying dô-kô læ-kæn Gyi-go ngæn-tsing
「弗！自然𪛗个。真神再𪛗等犯罪个人大家来间。其个眼睛
ting ken-zing wa z-ken k'en-feh-ko Dæn-z ngô ziah-z siang-sing Kyiu-Shü-Cü Yia-su Gyi we ka-diao
顶干净，坏事干看弗过。但是我若是相信救世主耶稣，其会解掉
ngô-go ze ing-we Gyi-go hyüih ze-bin soh-go ze long-tsong we gyiang-diao Iah-'en shü-sing
我个罪；因为其个血，随便啥个罪，拢总会浼掉。」[〈约翰书信〉
di-ih fong Ping-ts'ia Gyi we peh ngô ih-go ts'oh-tsæn-sing-go sing yia we long ngô nying
第一封 > 1: 17.] 并且其会拨我一个簇崭新个心；也会弄我人

ts'oh-tsæn-sing-go s-teh ngô hao zi long zi ken-zing ziang Gyi z ken-zing ka-go lah-'en
簇嶄新个，使得我好自弄自干淨，像其是干淨介个。」 [〈约翰
shü-sing di-ih-fong
书信·第一封〉 3: 3.]

Keh-go do-kwu-nyiang t'ing-meng Hyin-li we-teh gyi-go shih-wô tao hwun-hyi Sing li-hyang yia zia-zia
箇个大姑娘听闻显理回答其个说话，倒欢喜。心里向也谢谢
Tsing Jing ing-we gyi kao keh-go k'o-lin-siang-go siao-nying keh ih-bi kong-fu Tsing Jing tao s-foh
眞神；因为其教箇个可怜相个小人箇一些工夫，眞神倒赐福
ko-de Dæn-z do-kwu-nyiang feh ken tsæn keh-go siao-nying hao zông-k'ong-p'ò long gyi zi ts'eng zi hao
过了，但是大姑娘弗赶赞箇个小人好，尚恐怕弄其自忖自好；
ping-ts'ia gyi yia hyiao-teh Tsing Jing teng kyiao-ngao cü-kwu tso te-deo dæn-z we s eng-we peh ti-vi-sing-go
并且其也晓得眞神等骄傲主顾做对头，但是会赐恩惠拨低微心个
nying Yüô-kôh Keh-lah feh læ wô gyi hao tsih meng gyi z-ka wô Ng wô Tsing Jing we
人 [〈雅各〉 4. 6.] 箇拉弗来话其好，只问其是介话，「尔话眞神会
long ng ts'oh-tsæn-sing Keh-z dza i-s Ngô feh-zing hyiao-teh Cü Yia-su yi-zin ngô lao-lao
弄尔簇嶄新。箇是咋意思？」「我弗曾晓得主耶稣以前，我老老
læ-tih ts'eng-go tu z wa-go hao-go ih-ngæn feh læ-tih ts'eng Ngô k'en zi pi bih-nying keng-kô
来的忖个，都是坏个；好个一眼弗来的忖。我看自比别人更加
iao-kying Ing-we ngô ka hwun-hyi shü-ko teng-dông cü-pô z-ka dzaen-lao ngô ka z-'eo ziah-z yiu
要紧。因为我介欢喜水果等糖，嘴巴是介馋癆，我介时候若有
ih-kw'e dông 'oh-tsia z shü-ko hao do ngô kông ih-pah kyü kô-wô yia k'eng-go ping-ts'ia ngô ka
一块糖，或者是水果好驮，我讲一百句假话，也肯个；并且我介
z-tsih sing-kah yi kyiao-ngao yi kw'a-leh sang-ky'i Nying-kô ts'ing-hwu ngô siao sin-sang ngô tao
时节，性格又骄傲，又快勒生气。人家称呼我小先生，我倒
hwun-hyi-feh-sah Ze-bin soh-go siao tong-si ka-djü-lông keh-sing tong-si ngô feh-tsiao dza ngang-sing long
欢喜弗煞。随便啥个小东西，解树螂箇星东西，我弗照咋硬心弄
gyi na-na-'o ka long-sah gyi Ngô wô-wô ng feh siang-sing Dæn-z næn-kæn ngô ts'eng-ts'eng ngô
其，𪔐𪔐和介弄煞其。我话话，尔弗相信。但是难间我忖忖我
sing-li jih-dzæ yiu ih-tin pin-dong ky'i-læ-de Ngô wô ih-ngæn-ngæn ka-go ing-we ngô ma-læ-go dông
心里实在有一点变动起来了。我话一眼介个；因为我买来个糖，
ngô long-tsong peh sao ho-lu s-vu-go du-di Tsih-leh ngô hyiao-teh ngô-go sing wa m-neh hao sôn ken-zing
我拢总拨扫火炉师父个徒弟。只勒我晓得我个心还旣得好算干淨。
Dæn-z Tsing Jing ziah-z k'eng-go Gyi ze-bin kyi-z neng-keo long gyi bah-bah ken-zing
但是眞神若是肯个，其随便几时能够弄其白白干淨。

Do-kwu-nyiang z-ka wô Nôn-nôn Ng-noh ky'iah-leh nyih-nyih tao-kao yia iao t'in-nyiang tsao
大姑娘是介话，「囡囡！尔依却勒日日祷告；也要天亮早
tao-kao yia-tao diao-kao z-'eo yia iao tao-kao Iao Tsing Jing ts'a Gyi-go Sing-Ling lôh læ pô ng-go
祷告；夜到调觉时候，也要祷告，要眞神差其个圣灵落来，把尔个
sing long-leh kying-ken shih-zing ying-dao ng-noh væn-pah sô tso-go z-t'i
心弄勒镜干雪淨，引导尔依凡百所做个事体。

Keh-sing tsing-sing æ-kying ah-lah Kyiu-Cü Yiä-su cü-kwu z yiu foh-ky'i ing-we Tsing Jing-go Sing-Ling
箇星真心爱敬阿拉救主耶稣主顾是有福气；因为真神个圣灵

pih-ding we deng-læ gyi-lah sing li-hyang Iah-'en Keh-tsao do-kwu-nyiang pô vông-li-go
必定会庵来其拉心里向。[〈约翰〉14: 17.] 箇遭大姑娘^[1]把房里个
meng kwæn-hao-de ziu teng Hyin-li dô-kô gyü-tæn-lôh gyiu-gyiu Tsing Jing k'en Gyi dzih-din-go Ng-ts
门关好了，就等显理大家跪带落，求求真神看其值钿个儿子
min-k'ong sang ih-go ken-zing-go sing peh keh-go siao-nying ping-ts'ia læ gyi sing li-hyang voh-cün tön-tsing-go
面孔，生一个干净个心拨箇个小人；并且来其心里向，复转端正个
nyiaen-deo Sing-s
念头。[〈圣诗〉51, 12.]

[1] 此处原文错印为 do-kwu-nying

Do-kwu-nyiang tao-kao hao-ts bô-ky'i-læ-de ziu teng Hyin-li hyüong-hyüong-cü yi c'ih hyü-to ngaen-li
大姑娘祷告好仔爬起来了，就等显理嗅嗅嘴，又出许多眼泪
wô-hyang gyi dao Keh-tsao ko-leh m-kyi nyih iao teng ng bih-k'æ Hyin-li ih t'ing-meng tsih-we
话向其道，「箇遭过了几日要等尔别开」显理一听闻，只会
ngæ-teng-teng ve wô-de Ko-leh ih-zông z-ka wô Ô-üô Ng ky'i-ts ngô dza long-fah
呆顿顿，𪛗话了。过了一晌，是介话，「哦嘅！尔去仔，我咋弄法
ni Keh-tsao m-nying we teng ngô læ kông-kông tsih yiu Bu-zi Ngô-go ah-nyiang yi feh dzih-din ngô Ngô
呢？箇遭尔人会等我来讲讲，只有蒲齐。我个阿娘又弗值钿我。我
ih nyih tao yia tsih hao teng keh-sing peng-di nying tso u-sen læ-kæn yia feh neng-keo hao t'ing-meng ze-bin
一日到夜，只好等箇星本地人做乌碎来间；也弗能够好听闻随便
jü wô-ky'i Tsing Jing-go z-t'i Zông-k'ong-p'ô dzing-gyiu we pin-leh wa-nying ziang zin-deo ka-go
谁话起真神个事体；尚恐怕仍旧会变了坏人，像前头介个。

Do-kwu-nyiang z-ka wô Nôn-nôn M-nao feh siang-sing Tsing Jing-go neng-ken Ah-lah
大姑娘是介话，「囡囡！𪛗得好弗相信真神个能干。阿拉
Kyiu-Cü kw'a iao teng meng-du bih-k'æ z-'eo teng gyi-lah z-ka wô Ngô feh we liu-lôh ng-lah ziang
救主快要等门徒别开时候，等其拉是介话，「我弗会留落尔拉像
m-tia-nyiang ng-nô ka Ngô yi we tao ng-lah u-sen læ-gyi Iah-'en
𪛗爹娘儿囡介；我又会到尔拉乌碎来其。」[〈约翰〉14: 18]

Keh-we ting dz-pe-go Tsing Jing kyi-kying hyin-c'ih Gyi eng-we peh ng-ko-de ziang Gyi zi-go
「箇位顶慈悲个真神，既经显出其恩惠拨尔过了，像其自个
ng-nô ka ng ts'eng-ts'eng Gyi wa we tiu-leh ng ziang m-tia-nyiang cü-kwu ka-go ma Ng ky'iao-leh
儿囡介；尔忖忖其还会丢勒尔像𪛗爹娘主顾介个吗？尔巧勒
ts'eng-ts'eng k'en ng zin-deo lin Tsing Jing-go ming-z tu feh hyiao-teh læ keh-sing nga-kyiao-nying cong-nyiang
忖忖看，尔前头，连真神个名字都弗晓得，来箇星外教人中央
læ-kæn Tsing Jing ka z-'eo dza-nyiang æ-sih ng-noh læ eo ng tao-tseo-cün-læ li-k'æ di-nyüoh-li-go
来间，真神介时候咋样爱惜尔依；来尔倒走转来，离开地狱里个
lu-deo Ngô tao dông-deo læ yia z Tsing Jing-go i-s Ngô we tæm-kôh keh-tang kong-fu yia æ-sih
路头。我到荡头来，也是真神个意思。我会耽搁箇打工夫，也爱惜

ng we hwun-hyi kao-kao ng yiu ih-ts'ah Sing-shü hao peh ng yia tu z Jing-ming deh-we s-peh
尔，会欢喜教尔，有一册《圣书》好拨尔，也都是神明特为赐拨
ng-go eng-we Kyiao ng læ keh-we Cü z sing-jih-go Gyi pih-ding we pao-djün ng-go ling-weng teng sing-ming
尔个恩惠。叫尔来箇位主是信实个。其必定会保全尔个灵魂等性命
teng kyi-sing ih-dzih tao ah-lah Cü Yia-su Kyi-toh tsæ læ keh-go nyih-ts T'iah-sah
等肌身，一直到阿拉主耶稣基督再来箇个日子。」（〈帖撒〉5: 23,
Gyi ziu pô ih siu tsæn-me s ts'ông peh Hyin-li t'ing Teng do-kwu-nyiang bih-k'æ gyi yün-yün ky'i-ts
24.）其就把一首赞美诗，唱拨显理听。等大姑娘别开其远远去仔
'eo-deo Hyin-li coh-kwun kyi-teh-tao keh ih-tsih s yia coh-kwun zi we ts'ông-ts'ông kyi k'en Keh siu s
后头，显理只管记得到箇一节诗，也只管自会唱唱记看。箇首诗
z-ka wô
是介话。

Ngô mi-lu m-tso-go nying
我迷路既做个人，

Yia-su we-leh ngô læ zing
耶稣为了我来寻，

lao dzong si-lu kyi ngô c'ih
要从死路救我出，

Sô-yi liu-c'ih pao-pe hyüih
所以流出宝贝血。

Do-kwu-nyiang ky'i z-'eo Hyin-li song gyi tao jün-li Yia c'ih hyü-to ngæn-li ko-de Keh
大姑娘去时候，显理送其到船里。也出许多眼泪过了。箇
do-kwu-nyiang coh s-kw'e fæn-ping peh Bu-zi eo gyi hao-hao kwu-djôh gyi-go siao cü-nying-kô ziu
大姑娘给四块番饼拨蒲齐，诤其好好顾着其个小主人家；就
hyüong-hyüong Hyin-li-go cü deh-ma tsao Bih-k'æ z-'eo teng gyi z-ka wô Nön-nön Ng iao
嗅嗅显理个嘴特买遭。别开时候等其是介话，「囡囡！尔要
ky'ün-ky'ün Bu-zi iao-siang k'ao-djôh Tsing Jing-go eng-we long gyi tso Yia-su-go meng-du Jün ih-kyi
劝劝蒲齐，要想靠着真神个恩惠弄其做耶稣个门徒。船一记
k'æ-de Hyin-li zông-ngen læ ih-cü do-do jü ti-'ô zo-kæn læ-tih k'en keh-tsah jün teng tao jün
开了，显理上岸，来一株大大树底下坐间，来的看箇只船；等到船
ts'ang-ko kông-li-hyang ih-go do wæn ziu k'en feh kyin de
撑过江里向一个大湾，就看弗见了。

Bu-zi ziu bao-leh gyi kyü-ky'i tao Hyin-li-go ah-nyiang oh-li Dzong-ts'-yi-'eo gyi ah-nyiang
蒲齐就抱勒其归去到显理个阿娘屋里。从此以后，其阿娘
dzing-gyi feh ky'i kwun gyi ziang deo-tsao-ts ih-nyang Dæn z næn-kæn teng zin-deo kôh-nyang ing-we
仍旧弗去管其，像头遭子一样。但是难间等前头各样；因为
zin-deo lin-tsih Tsing Jing go ming-z gyi tu feh hyiao-teh næn-kæn yiu Tsing Jing-go Sing-shü
前头，连即真神个名字，其都弗晓得；难间有真神个《圣书》，

yia yi-kying doh-we-liao Keh-z 'o-jün do-do eng-we i-leh ngô ts'eng-ts'eng we-leh keh-go eng-we
也已经读会了。 箇是和然大大恩惠； 依勒我忖 忖 为了箇个恩惠，
Hyin-li pih-ding we ts'ing-tsæn tao üong-sang üong-si
显理必定会称赞到永生永世。

Keh-tsao Hyin-li tsih yiu Bu-zi teng gyi tso-tso de Gyi lao-lao læ nga-dông-li Bu-zi kyiah-k'o-deo
箇遭显理只有蒲齐等其做做队， 其老老来外堂里， 蒲齐脚骹头
zo-kæn zi læ-tih k'en Sing-shü ih-ngæn feh-teh-cü sing-tsiao feh-tsiao dza hwun-hyi-siang
坐间， 自来的看《圣书》， 一眼弗得知心焦， 弗照咋欢喜相。

Yiu ka ih-nyih Hyin-li ts'eng-tao keh do-kwu-nyiang sô-wô-go shih-wô Ziu-z Iao siang long Bu-zi
有介一日显理忖到箇大姑娘所话个说话， 就是「要想弄蒲齐
tso Yia-su meng-du tsih z dza-we dong-siu gyi ts'eng-feh-c'ih Ing-we Bu-zi z-ka nyih-sing siang-sing
做耶稣门徒；」 只是咋会动手， 其忖弗出。 因为蒲齐是介热心相信
gyi-go nyi-su-moh-tiao-go bu-sah teng hyü-hwô-go 'ông-tông keh-sing keh-lah Hyin-li ts'eng-ts'eng ziah feh-z
其个泥塑木雕个菩萨， 等虚花个行当箇星， 箇拉显理忖 忖 若弗是
Tsing Jing deh-deh-we-we hyin-c'ih neng-ken læ Bu-zi-go sing z ih-ngæn pin-hwô-feh-læ-go Keh-go ts'eng-deo
真神特特为为显出能干来， 蒲齐个心是一眼变化弗来个。 箇个忖头
tao yia feh tso ziah feh-z k'ao-djôh Tsing Jing-go eng-we pông-dzu gyi m-nying neng-keo kwe Tsing Jing
到夜弗做； 若弗是靠着真神个恩惠帮助其， 旣人能够归真神。

Dæn-z Tsing Jing yi-kying wô-hyang ah-lah ko kæ yüong soh-go fông-fah hao ling nying kwe tao Gyi Keh-lah
但是真神已经话向。 阿拉过， 该用啥个方法好领人归到其。 箇拉
ah-lah ing-kæ ti-sing-siao-i yüong keh-sing fông-fah yia iao yüong siang-sing-go sing gyiu-gyiu Tsing Jing s-teh
阿拉应该低声小意用箇星方法； 也要用相信个心求求真神， 使得
we tso-leh dzing-kong Hyin-li sin k'ô-ding-cü-i iao dæ-teng Bu-zi tao-kao ky'i-læ-de gyi-go i-s
会做勒成功。 显理先柯定主意要代等蒲齐祷告起来了， 其个意思
z-ka wô Ting do Tsing Jing Gyi-gyiu Ng t'ing ngô væn ze-nying tao-kao gyiu Ng eo Bu-zi tiu-diao kô
是介话， 「顶大真神！ 求求尔听我犯罪人祷告， 求尔讴蒲齐丢掉假

jing-ming we-sing-cün-i siang-sing Yia-su Hyin-li z-ka nyih-nyih yia-yia gyiu-gyiu Jing-ming Yia
神明， 回心转意， 相信耶稣。」 显理是介日日夜夜求求真神。 夜
z-djông pô do-kwu-nyiang teng gyi zi kông shih-wô kông peh Bu-zi t'ing Tsih-z Bu-zi se-tsih t'ing-meng
时常把大姑娘等其自讲说话， 讲拨蒲齐听。 只是蒲齐虽即听闻，
tsong feh k'eng ts-si ky'i ts'eng ing-we teng gyi zi-go i-s z feh-te-go sô-yi teng Hyin-li wô
总弗肯仔细去忖； 因为等其自个意思是弗对个， 所以等显理话，

Hyü-to kông hyü-to 'o gyi-go shü tu z tao hæ-li liu-ko-læ-go hyü-to kyiao-meng yiu
「许多江， 许多和， 其个水都是到海里流过来个； 许多教门， 有
We-we kyiao yiu Veh kyiao yiu Yia-su kyiao yia z ka-go tsong z eo nying tso hao nying tao
回回教， 有佛教， 有耶稣教， 也是介个， 总是讴人做好人， 到
T'in-dông ky'i ziu-z de Gyi wa yiu shih-wô Yiu ih-go nying væn-leh djong-ze tsih iao 'Eng-sô-'o
天堂去就是了。」 其还有说话， 有一个人犯勒重罪只要『恒沙河』
li-deo ky'i gyiang-gyang ziu hao-de hao sôn ze m-ze de
里头去澆 澆 就好了， 好算罪旣罪了。」

Bu-zi keh-cü-ka hyü-to shih-wô tsu-tông Hyin-li s-teh gyi feh neng-keo we-teh
蒲齐箇株介许多说话阻挡显理使得其弗能够回答。

Tsih-z Hyin-li do-nyiang gyin-sing feh k'eng hyih ziah-z peh Bu-zi poh-tao de gyi tsong-z we ky'i
只是显理大样虔心，弗肯歇；若是拨蒲齐驳倒了，其总是会去

pô keh-go tao-kao-veng tao-kao hao-ts Sing-shü ky'i dzô-dzô k'en tsæ læ teng Bu-zi bin-leng
把箇个祷告文祷告好仔；《圣书》去查查看，再来等蒲齐辩论。

Yiu-z-tsin gyi we teng Bu-zi sing-pin zo-tæn-long ts'ing-ting-ting k'en-kyin gyi min-k'ong z-ka wô Ô-üô
有时节其会等蒲齐身边坐带拢清盯盯看见其面孔是介话，「哦嘅！

Bu-zi feh-sô-teh feh-sô-teh Ng lu z læ-tih tseo dzæn ng yia feh k'eng peh ngô ts-hyang ng-dao
蒲齐，弗舍得弗舍得！尔路是来的走赚，尔也弗肯拨我指向尔道

keh-go tsing lu Tao T'in-dông tsih yiu ih-da tsing-lu ziu-z ah-lah Kyiu-Cü Yia-su Kyi-toh ziah feh-z
箇个正路。到天堂只有一埭正路，就是阿拉救主耶稣基督。若弗是

k'ao-djôh Gyi m-nying neng-keo ts'ing-gying Tsing Jing Iah-'en 'Eo-deo Hyin-li we
靠着其，凡人能够亲近真神。」（〈约翰〉14: 6.）后头显理会

ka-shih peh Bu-zi t'ing Kyiu-Cü Yia-su Kyi-toh z jü Wô Gyi lôh-væn tao shü-kæn-zông
解说拨蒲齐听，「救主耶稣基督是谁？」话「其落凡到世间上，

deo-t'æ tso nying we-leh ah-lah ze-nyih si-læ jih-z-kô zông si-ts 'eo-deo di sæn nyih yi
投胎做人；为了阿拉罪孽死来十字架上；死仔后头第三日又

weh-cün-læ-de yi sing-zông T'in-dông ky'i-de næn-kæn z læ T'in-Vu-go u-sen læ-kæn tsiang-læ we
活转来了，又升上天堂去了。难间是来天父个乌碎来间；将来会

dzong keh-deo ka læ iao sing-p'un weh-nying teng si-nying Hyin-li nyih-nyih z-ka tso ko ky'i dæn-z
从箇头介来，要审判活人等死人。」显理日日是介做过去，但是

Bu-zi oh-ziang feh-da-li k'eng liu-sing ky'i t'ing Yiu z-'eo gyi we siao ky'i læ meng-meng Hyin-li z-ka
蒲齐恶像弗大里肯留心去听。有时候其会笑起来，问问显理是介

wô We-leh keh-cü-ka m-iao-teh-kying z-ken dza-we z iao ka sing-kyih tsih-z Bu-zi
话，「为了箇株介既要得紧事干，咋会是要介心急；」只是蒲齐

sang-ky'i z ve-go yia tsæ ve c'ü-siao 'oh-tsia t'ah siao cü-nying-kô
生气是𧸛个，也再𧸛取笑或者邋小主人家。

Ko-leh wông-me t'in tsing-z keh-deo di-fông jü-moh ts'ing-ts'ao ting meo-zing ting hao-k'en z-'eo
过了黄梅天，正是箇头地方树木青草顶茂盛顶好看时候，

Hyin-li-go ah-nyiang we-leh ih-gyin z-ken ky'iao-leh tao Kyüô-leh-keh ky'i We-leh Hyin-li ka z-'eo yiu
显理个阿娘为了一件事干，巧勒到加勒葛去。为了显理介时候，有

liang nyih yiu ih-tin feh shih-i ts'eng-ts'eng ta-leh gyi dô-kô ts'ing jün ky'i iao-bông gyi nying wa we hao
两日有一点弗适意，忖忖带勒其大家趁船去，要防其人还会好

ih-tin yia vi-k'o-cü Hyin-li ih-hyang feh-zing c'ih-meng ko keh-lah jün s-ko hyü-to u-dông
一点，也未可知。显理一向弗曾出门过，箇拉船驶过许多乌荡，

Hyin-li feh-tsiao dza hwun-hyi Me-nyih nyih-deo lôh-sæn z-'eo jün mao p'ao-lôh-de Hyin-li teng Bu-zi we
显理弗照咋欢喜。每日日头落山时候，船锚抛落了，显理等蒲齐会

zông-nge ky'i tao keh-sing hyiang-ts'eng teng din-yia-pæn-li ky'i tseo-tseo zing-zing fong-liang Yiu z-'eo we
上岸去，到箇星乡村等田野畝里去走走，乘乘风凉。有时候，会

coh-kwun meng-meng Bu-zi we-leh gyi bao-z k'en-kyin-go tong-si keh-sing yiu z-'eo we teng gyi nyi-leng
只管 问 问 蒲齐 为了 其 暴时 看见 个 东西 箇星， 有时候， 会 等 其 议论
wô Zao væn-pah tong-si keh-we Tsing Jing tsæ ve z ziang Bu-zi læ-tih pa keh-sing kô-go bu-sah
话， 「造 凡 百 东西， 箇位 真 神 再 舩 是 像 蒲齐 来 的 拜 箇星 假 个 菩萨；
ing-we Bu-zi zi wô keh-sing bu-sah yiu-sing pi nying wa nyü-c'ing yiu-sing pi nying wa ôh
因为 蒲齐 自 话， 箇星 菩萨 有 星 比 人 还 愚蠢， 有 星 比 人 还 恶。

Yiu ih-nyih k'eo-k'eo nyih-deo læ-tih lôh-sæn ka z-'eo fong tao lang-lang ing-ing Hyin-li zông-nge
有一 日， 扣 扣 日 头 来 的 落 山 介 时 候 风 倒 冷 冷 阴 阴， 显 理 上 岸，
bô-zông siao-siao ih-zo sæn zo-lôh k'en-kyin sæn ti-'ô kying-cü sang-leh feh-tsiao dza hao-k'en keh 'Eng-sô-'o
爬 上 小 小 一 座 山 坐 落， 看 见 山 底 下 景 致 生 勒 弗 照 咋 好 看， 箇 恒 沙 河
wæn-wæn ky'üoh-ky'üoh yia yiu hyü-to hwô jün u-bong jün keh-sing kông pin yin læ-tih boh-dziao
弯 弯 曲 曲， 也 有 许 多 花 船， 乌 篷 船， 箇 星； 江 边 沿 来 的 泊 潮。
Keh-deo yün-yün k'en-kyin sæn læ-tih loh-ang-ang dông pun-pin yia yiu jü-moh yia yiu dao-din tsæ gying
箇 头 远 远 看 见， 山 来 的 绿 蚨 蚨， 荡 半 边 也 有 树 木， 也 有 稻 田； 再 近
ih-tin yiu oh yiu coh yün yiu pô-tsiao jü tsong-li jü keh-sing yiu-sing nying læ-tih sang ho
一 点 有 屋， 有 竹 园， 有 芭 蕉 树， 棕 榈 树 箇 星。 有 星 人 来 的 生 火，
ts-ts yia-væn yiu-sing tah-di zo-kæn læ-kæn ky'üoh in Hyin-li zo-lôh k'en-kyin dziang kyi-de ih-ngæn
煮 煮 夜 饭， 有 星 搭 地 坐 间 来 间 吃 烟。 显 理 坐 落 看 见 长 久 了， 一 眼
feh wô soh 'Eo-deo gyi z-ka wô Bu-zi 'ô dông-deo di-fông tao hao-go Ngô wô feh-jün tao
弗 话 啥。 后 头 其 是 介 话， 「蒲 齐 嘎， 荡 头 地 方 倒 好 个。 我 话 弗 全 倒
hao-go ziah-z dông-t'ah nying k'eng long-tsong 'o-'o-moh-moh tso Yia-su-go meng-du tao li-pa-dông ky'i
好 个， 若 是 荡 埠 人 肯 拢 总 和 和 睦 睦 做 耶 稣 个 门 徒， 到 礼 拜 堂 去，
hao pa-pa Tsing Jing K'en-kyin gyi-lah k'ao yia z-'eo meng-k'eo zo-tih læ-tih k'en Sing-shü
好 拜 拜 真 神。 看 见 其 拉 靠 夜 时 候， 门 口 坐 的， 来 的 看 《圣 书》；
li-pa-nyih-ts k'en-kyin long-tsong tao li-pa-dông-li læ-tih tseo ô-üô Keh jih-dzæ yiu ts-hyang
礼 拜 日 子 看 见 拢 总 到 礼 拜 堂 里 来 的 走； 哦 喂！ 箇 实 在 有 志 向。」
Bu-zi z-ka wô Ngô hyiao-teh tsiang-læ tu we kwe ih-go kyiao-meng ka z-'eo ve yiu soh-go fu-kwe
蒲 齐 是 介 话， 「我 晓 得 将 来 都 会 归 一 个 教 门； 介 时 候 舩 有 啥 个 富 贵
bing-zin-go feng-pih Ngô tsih hyiao-teh ka z-'eo ngô keh-go nying pih-ding z yi-kying m-neh-de
贫 贱 个 分 别。 我 只 晓 得， 介 时 候， 我 箇 个 人 必 定 是 已 经 舩 得 了。」
Hyin-li z-ka wô Yin-dzæ tao yiu ih t'ah di-fông ah-lah tu we ziang ting ts'ing-æ-go hyüong-di
显 理 是 介 话， 「现 在 倒 有 一 埠 地 方， 阿 拉 都 会 像 顶 亲 爱 个 兄 弟。
'E Keh-t'ah di-fông pi dông-deo wa hao keh-deo m-neh za-lông hwu-pao keh-sing keh-deo nying-kô
嗒！ 箇 埠 地 方 比 荡 头 还 好。 箇 头 舩 得 豺 狼、 虎 豹， 箇 星； 箇 头 人 家
ve du-kyi ve k'eo-k'eh keh-deo nyih-deo ve t'eh mang nying-kô ve sang-bing Yiu z-'eo ngô zi læ-tih
舩 肚 饥， 舩 口 渴； 箇 头 日 头 舩 忒 猛； 人 家 舩 生 病。 有 时 候 我 自 来 的
ts'eng-ts'eng ngô iao-bông ko-leh m-kyi-z ziu we tao keh-deo ky'i ngô yia siang-vông dæn-nyün
忬 忬 我 要 防 过 了 舩 几 时， 就 会 到 箇 头 去； 我 也 想 望 但 愿
z-ka-go Bu-zi ih t'ing-meng keh-kyü shih-wô ky'ih-hoh-de z-ka wô Dza-go Siao
是 介 个。」 蒲 齐 一 听 闻 箇 句 说 话 吃 恹 了， 是 介 话， 「咋 个！ 小
kwun-nying iao tao Da-Ing-koh ky'i soh Dæn-nyün ve ky'i ing-we ngô Bu-zi ve keng-leh ky'i Hyin-li
官 人 要 到 大 英 国 去 啥？ 但 愿 舩 去； 因 为 我 蒲 齐 舩 跟 勒 去。」 显 理

ziu ka shih peh gyi t'ing wô Ngô-go i-s feh-z iao tao Da-Ing-koh ky'i z iao tao T'in-dông
就解说拨其听；话，「我个意思弗是要到大英国去；是要到天堂
ky'i yiu z-'eo ngô iao-bo-li ka t'ong-ky'i-læ ziang kyih-mih t'in-nyiang ka ngô ts'eng ngô m-neh
去。有时候我腰缚里介痛起来，像今末天亮介，我忖，我晓得
to-siao kong-fu hao tso nying ngô ts'eng-ts'eng ko-leh m-kyi-z z iao si-go Ô-üô Bu-zi
多少工夫好做人。我忖忖过了几几时，是要死个。哦嘅！蒲齐
'ô Ngô dza-nyiang ky'i hyüih-sing iao ky'ün-ky'ün ng æ-kying ah-lah Kyiu-Cü Yiaë-su Hyin-li ziu dzong
嘎！我咋样去血心要劝劝尔爱敬阿拉救主耶稣。」显理就从
di-nyang bô-ky'i læ hyih-zông Bu-zi kyiah-k'o-deo zo-tih ky'ün-ky'ün gyi gyiu-gyiu gyi z-ka wô
地垵爬起来，吸上蒲齐脚骻头坐的，劝劝其，求求其是介话，
Ngô dzih-din-go Bu-zi 'ô Ngô hao-hao Bu-zi 'ô Dza-we feh k'eng tso Yiaë-su meng-du ni
「我值钿个蒲齐嘎！我好好蒲齐嘎！咋会弗肯做耶稣门徒呢？」
K'o-lin-siang Keh-go siao-nying se-tsih ka kw'u-kw'u læ-tih ky'ün gyi dzing-gyiu z ih-ngæn feh-siang-ken
可怜相！箇个小人虽即介苦苦来的劝其，仍旧是一眼弗相干。

Ko-leh ko-pô yüih gyi-lah tao-leh Kyüô-leh-keh tao ih-veng ting hao nying-kô oh-li sing-su sing
过了个把月，其拉到了加勒葛到一份顶好人家屋里，姓数姓
S Ing-we keh-t'ah di-fông pi Ding-na-pô wa nao-nyih wa z-dao tsæ-wô læ wông nying-k'ah yi
史。因为箇埠地方，比亭那巴还闹热，还时道，再话来往人客又
to keh-lah Hyin-li-go ah-nyiang mông-leh-kying pô Hyin-li ih-ngæn tu mông-kyi-de Se-tsih gyi iao-hyih
多，箇拉显理个阿娘忙勒紧，把显理一眼都忘记了。虽即其腰肋
t'ong t'ong-leh-li-æ tsih-leh Bu-zi teh-cü Hyin-li-go ah-nyiang ih-ngæn feh læ kwu-djôh
痛，痛勒厉害，只勒蒲齐得知，显理个阿娘一眼弗来顾着。

Yiu ih-nyih S sin-sang teng S s-meo yiu liang-tsao k'en-kyin Hyin-li min-seh bah-liao-liao ngæn-tsing
有一日，史先生等史师母有两遭看见显理面色白皤皤，眼睛
m-jing-ky'i teng gyi ah-nyiang wô-ko-de Gyi wô feh-dzæ-wu keh siao-nying tao m-kao dông-deo
眊神气，等其阿娘话过了。其话弗在乎；箇小人倒眊告。荡头
siao-nying tu z ka-siang-mao Keh-we S sin-sang jih-dzæ z hao-go dæn-z S s-meo se-tsih
小人都是介相貌。」箇位史先生实在是好个，但是史师母，虽即
m-neh ziang Hyin-li-go ah-nyiang ka hwun-hyi shæ-wô tao yia yiu ih-ngæn tso-nyang mao-bing
眊得像显理个阿娘介欢喜奢华，倒也有一眼做样毛病。

Keh-liang s-meo yiu ka ih-nyih læ-tih kông i-zông siu-sih keh-sing S sin-sang t'ing-leh yiu-ho
箇两师母有介一日来的讲衣裳首饰箇星，史先生听勒有伙
kong-fu t'ing-leh jih-dzæ fæ-gyi t'ing tseo tao zo-ky'i kæn meng-k'eo-den tsing-hao k'en-kyin Hyin-li lu-t'æ
工夫，听勒实在勤其听，走到坐起间门口头，正好看见显理路梯
long-li Bu-zi kyiah-k'o-deo zo-kæn siu-li yiu ih-peng Sing-shü do-tih Ing-we Hyin-li-go
弄里，蒲齐脚骻头坐间，手里有一本《圣书》驮的。因为显理个
pe-tsih z dziao S sin-sang min-k'ong dziao keh-hyang keh-lah gyi m-neh k'en-kyin S sin-sang S sin-sang
背脊是朝史先生，面孔朝箇向，箇拉其眊得看见史先生，史先生
zing-zing lih-leh t'ing-tong t'ing-meng keh ih-ngæn do siao-nying læ-tih doh Sing-shü yi læ-tih fæn læ
靜靜立勒听东；听闻箇一眼大小人来的读《圣书》，又来的翻来

Bu-zi hyiao-teh-go t'u-wô peh Bu-zi t'ing S sin-sang ky'i-deo ôh-ziang feh siang-sing ts'eng-ts'eng tao-ti
蒲齐晓得个土话，拨蒲齐听。史先生起头恶像弗相信，忖忖到底
z jih-we fah T'ing-leh jih-dzæ z-ka kw'a-kw'a nyin-tæn-cün hyiang-djôh keh liang-we s-meo z-ka wô
是实惠哦？听勒实在是介，快快扭带转向着箇两位师母是介话，
Ngô læ dông-deo læ-tong nyiæn-ng nyin kong-fu dzong m-neh k'en-kyin ka z-ken-ko Zia-zia Jing-ming
「我来荡头来东廿五年工夫，从晓得看见介事干过。谢谢神明；
Sing-shü sia-tih ih-ngæn feh ts'o Dzong siao-nying teng na-hwun-go k'eo-li Ng hyin-c'ih tsæn-me læ
《圣书》写的，一眼弗错。从小人等奶花个口里，尔显出赞美来。

Mô-t'a
[〈马太〉21:16.]

Ngô dzæ-fông k'en-kyin ih-go siao-siao pah-shü nga-koh siao-nying læ-tih ka-shih Sing-shü peh
「我才方看见一个小小八岁外国小人，来的解说《圣书》拨
bao-gyi-go cü-kwu hyiao-teh-go keh z tsing hyi-gyi ngô iao ng ka-shih peh ngô t'ing Hyin-li-go
抱其个主顾晓得个；箇是真稀奇，我要尔解说拨我听。」显理个
ah-nyiang z-ka wô Keh yi m-kao næn ka-shih go Zin ih nyin pô yiu ih-we do-kwu-nyiang
阿娘是介话，「箇又吓告难解说个。前一年把，有一位大姑娘
nying-k'ah læ ngô-go oh-li deng ih-lôh-ko-de z gyi kao keh siao-nying doh shü Keh tao wa hao
人客来我个屋里庵一落过了；是其教箇小人读书。箇倒还好；
tsih-leh gyi kao gyi ky'i-mo dao-li ko-de k'o-sih ngô teh-cü ky'in tsao-de Dzong keh-go z'-eo keh
只勒其教其企慕道理过了。可惜，我得知欠早了。从箇个时候，箇
siao-nying 'o-jün kôh-nyang S sin-sang wô Næn-kæn ngô teng ng iao siang-liang ih-ky'i z-ken Ng k'eng
小人和然各样。史先生话，「难间我等尔要商量一起事干。尔肯
eo Hyin-li tao ngô di-fông doh shü tso 'oh-sang-ts ih-dzih tao ng kyü-ky'i-go z'-eo ma Hyin-li
讴显理到我地方读书，做学生子一直到尔归去个时候吗？」显理
ah-nyiang wô Tsiao ng-go i s z hao s-teh-go
阿娘话，「照尔个意思；是好使得个。」

Keh ih-yia Hyin-li-go ah-nyiang tseo-c'ih-ky'i-de S sin-sang ziu eo Hyin-li tao shü-vông li-deo læ
箇一夜显理个阿娘走出去了。史先生就讴显理到书房里头来；
meng gyi zin-deo-go z-ken Yi meng gyi Kao ng-go kwu-nyiang dza eo ng doh shü dza eo ng ky'ün
问其前头个事干，又问其「教尔个姑娘，咋讴尔读书，咋讴尔劝
Bu-zi tso Yiæ-su meng-du Yia meng Ng ts'eng-ts'eng Bu-zi yiu ih-tin siang-sing Jing-ming feh
蒲齐做耶稣门徒？」也问「尔忖忖蒲齐有一点相信神明弗？」
Hyin-li wô M-teh ngô pun-nyin kong-fu do Jing-ming-go dao-li kông peh gyi t'ing iao gyi hyiao-teh
显理话，「晓得。我半年工夫驮神明个道理讲拨其听，要其晓得，
tsih-leh gyi iao do-leh kô jing-ming sön z tsing Jing-ming S sin-sang wô Nön-nön 'ô Ng z
只勒其要驮勒假神明算是真神明。」史先生话，「囡囡嘎！尔是
ih-go siao-nying iao eo ih-go pa bu-sah-go cü-kwu ky'i-zia-kwe-tsing peng-læ z næn-teh-go ng
一个小人。要讴一个拜菩萨个主顾弃邪归正，本来是难得个。尔
se-tsih feh ts'o dæn-z kông kô-wô-go tsu-tsong ziu-z Mo-kwe yiu kyi-kyü shih-wô kao-su Bu-zi
虽即弗错，但是讲假话个祖宗，就是魔鬼，有几句说话告诉蒲齐，

eo gyi kông-ky'i-læ ziu pô ng bo-djü-de ng ziah-z siang-sing gyi-go shih-wô k'ong-p'ô yia iao be gyi
 讴其讲起来，就把尔缚住了。尔若是相信其个说话，恐怕也要被其
 mi-'ôh ing-we ng-go nyin-kyi ky'ing k'ong-p'ô feh neng-keo we-teh gyi Hyin-li wô Tsiao sin-sang
 迷惑；因为尔个年纪轻，恐怕弗能够回答其。」显理话，「照先生
 shih-wô ts'eng-ky'i-læ z eo ngô vong kao Bu-zi tso Yiæ-su meng-du ma Tsih-z k'o-sih Ngô z gyi
 说话忖起来，是讴我留教蒲齐做耶稣门徒吗？只是可惜！我是其
 ih-hyang siao-siao sing-sing kwu-djôh ngô pô ngô ling do-go S sin-sang wô Hyin-li ngô yiu
 一向小小心心顾着我，把我领大个。」史先生话，「显理！我有
 ih-go fông-fah kao ng ziu hao fông-sing de Bu-zi we doh shü feh Hyin-li wô M-neh
 一个方法教尔；就好放心了。蒲齐会读书弗？」显理话，「晓得
 dza-we doh shü S sin-sang wô Ka-ni ng doh-tin peh gyi t'ing-t'ing Hyin-li wô
 咋会读书。」史先生话，「介呢，尔读点拨其听听。」显理话，
 Dza doh fah ni S sin-sang wô Ngô doh liang-tsông Sing-shü ziu-z Ts'ông-shü-kyi
 「咋读法呢？」史先生话，「我读两章《圣书》，就是创世记，
 ky'i-deo liang-tsông kông Tsing Jing zao T'in-di sæn hæ nying teng pah-yiang-go tong-si Wa-yiu Üô-tông
 起头两章，讲真神造天地山海，人，等百样个东西。还有亚当
 Yüô-wô liang-go nying væn-ze-go z-ken Tsing Jing ing-hyü Kyiu-Shü-Cü kông-lôh-læ-go shih-wô ngô tsæ do
 夏娃两个人犯罪个事干。真神应许救世主降落来个说话，我再驮
 liang-tsông Foh-ing Shü fæn-læ t'u-wô keh-sing z-ngæn ng 'ôh-we-de 'eo-deo hao doh peh gyi t'ing ng
 两章福音书翻来土话，箇星字眼，尔学会了，后头好读拨其听。尔
 k'eng feh k'eng Hyin-li wô K'eng-go S sin-sang wô Ng me-nyih tsao t'in-liang tao ngô
 肯弗肯？」显理话，「肯个。」史先生话，「尔每日早天亮，到我
 shü-vông-li tsing læ ngô iao kao ng Po-s koh-li z tsiang-læ Sing-shü tu iao fæn tso keh-go
 书房里进来；我要教尔波斯国里字。将来《圣书》都要翻做箇个
 z Hyin-li wô Po-s-go shih-wô k'ong-p'ô Bu-zi feh tong S sin-sang wô
 字。」显理话，「波斯个说话，恐怕蒲齐弗懂。」史先生话，
 Keh-deo-go shih-wô teng gyi kông-go shih-wô z se-tsih kôh-yiang i-s kyiu-kying z ih-yiang-go
 「箇头个说话，等其讲个说话，是虽即各样，意思究竟是一样个。
 Ngô me-nyih fæn c'ih-læ ng hao me-nyih doh peh gyi t'ing wa-iao z djông gyiu Jing-ming ken-dong Bu-zi-go
 我每日翻出来，尔好每日读拨其听。还要时常求神明感动蒲齐个
 sing s-teh gyi we t'ing Sing-shü-go shih-wô ng ziu hao-vong iu-meng-de Jing-ming ih-hyang
 心，使得其会听。《圣书》个说话；尔就好留忧闷了。神明一向
 yüong Sing-shü k'æ-dao nying-go sing Tsing ziang yü 'oh-tsia ziang shih dzong t'in-li lôh-læ tsong-z
 用《圣书》开导人个心。正像雨，或者像雪，从天里落来，总是
 feh tao tseo-cün ky'i dæn-z we ts-jing di-yiang-li long gyi ts'iu-ngô-c'ih-læ s-teh tsah-iang-ts cü-kwu
 弗倒走转去，但是会滋润地垵里，弄其抽芽出来，使得扎秧子主顾
 yiu iang-ts ky'üoh cü-kwu yiu ky'üoh-zih tsing-z-ka dzong ngô cü-pô-li tseo-c'ih-læ-go shih-wô yia
 有秧子，吃主顾有吃食；正是介，从我嘴巴里走出来个说话，也
 feh bah-bah tseo-cün-læ dæn-z ngô sô hwun-hyi-go pih-ding we tso-dzing Ngô ts'a gyi bæng-go pih-ding
 弗白白走转来；但是我所欢喜个，必定会做成。我差其办个，必定
 we dzing-kong-go Yi-sæ-üô - Ng teng Bu-zi kông-go shih-wô hao-vong teng
 会成功个。（〈以赛亚〉55: 10-13.）尔等蒲齐讲个说话，好留等其

gyi bin-poh ing-we ng nyin-kyi ky'ing wa mi-tin de tsih iao doh Sing-shü peh gyi t'ing gyiu-gyiu
辩驳；因为尔年纪轻；还未点了。只要读《圣书》拨其听，求求神
Jing-ming ziu-z
明，就是了。」

Hyin-li ah-nyiang djü-leh Kyüô-leh-keh-tah ih nyin-to-sing kong-fu S sin-sang nyih-nyih kao-hyüing
显理阿娘住勒加勒葛搭一年多星工夫。史先生日日教训
Hyin-li yi eo gyi nying Po-s koh-go z yia fæn-yih Sing-shü ting hao-ts tso tsông-wông
显理，又诬其认波斯国个字，也翻译《圣书》，订好仔，做装潢
ih-go 'ong-bu-min song peh Hyin-li yia gyiu-gyiu Jing-ming ziu eo Hyin-li do keh-peng shü kao Bu-zi
一个红簿面送拨显理；也求求神明，就诬显理驮箇本书教蒲齐。
Bu-zi dza-we ih-z-li doh shü ni Ing-we zin-deo S sin-sang kao Hyin-li-go z'-eo Po-s koh-go
蒲齐咋会一时里读书呢？因为前头史先生教显理个时候，波斯国个
z yia eo Bu-zi tsiao yang ts'ao c'ih-læ sô-yi m-neh tso hao z'-eo Bu-zi yi-kying nying-teh Po-s go
字，也诬蒲齐照样抄出来。所以晓得做好时候蒲齐已经认得波斯个
z-den
字头。

S sin-sang teng Hyin-li wô M-nao do zi-go i-s tsæ 'o-long ky'i tsong iao
史先生等显理话，「晓得好驮自个意思再和拢去；总要
do Sing-shü-go shih-wô ky'i kao gyi jü-ko z-ka ziu hao fông-sing Ng sing-li-deo iao
驮《圣书》个说话去教其。如果是介，就好放心。尔心里头要
jing-næ pi-jü cong-din-go nying tsah iang-ts iao mæn-mæn-go teng gyi ts'iu-c'ih-læ teng gyi c'ih ko-ts
忍耐；比如种田个人扎秧子；要慢慢个等其抽出来，等其出过仔。
Ngô ts'eng-ts'eng Bu-zi pih-ding mæn-mæn we tso Yia-su meng-du-go
我忖忖蒲齐必定慢慢会做耶稣门徒个。

Hyin-li ah-nyiang teng S sin-sang z liang 'ao-go nying se-tsih kying-djong S sin-sang ing-we S
显理阿娘等史先生是两号个人。虽即敬重史先生；因为史
sin-sang to ts-si Hyin-li ah-nyiang yia m-c'ü-hyang dza-we deng ka hyü-to nyih-ts Bing-feh-z siang-sing
先生多仔细，显理阿娘也晓得趣向；咋会庵介许多日子？并非相信
S sin-sang-go dao-li tsih we-leh Kyüô-leh-keh-tah dzing-li yiu hyü-to yiu-hyi-go di-fông Ziu-z
史先生个道理，只为了加勒葛搭^[1]城里，有许多游戏个地方。就是
mæ z-dao-go i-zông keh-sing yia ting bin-tông keh-lah deng-kæn hyü-to nyih-ts Tao iao ky'i z'-eo gyi
买时道个衣裳箇星也顶便当，箇拉庵间许多日子。到要去时候，其
ts'eng cün ih-go wæn tseo-tao Bô-hen-pô ky'i mông-mông Be s-meo ziu-z dzong-zin kao Hyin-li
忖转一个弯，走到琶汉巴，去望望裴师母，（就是从前教显理
shü-go cü-kwu Hyin-li ih teh-cü ting hwun-hyi tsih-z iao teng S sin-sang bih-k'æ ngæn-li
书个主顾。）显理一得知，顶欢喜；只是要等史先生别开，眼泪
k'oh-leh yiu-ho
哭勒有伙。

[1] 此处原文印为 Kyüô-leh-keh-teh，前文则为 Kyüô-leh-keh-tah

Zo jün z'eo jün ih-pin ts'ang Hyin-li ih-pin doh Sing-shü peh Bu-zi t'ing Yi k'ong-p'ò
 坐船时候，船一边撑，显理一边读《圣书》拔蒲齐听。又恐怕
 ah-nyiang feh hwun-hyi sô-yi tsao t'in-liang ah-nyiang feh-zing bô-ky'i z'eo doh peh Bu-zi t'ing Hyin-li
 阿娘弗欢喜，所以早天亮，阿娘弗曾爬起时候，读拔蒲齐听。显理
 keh-cü-ka yüong-sing kao Bu-zi keh-lah Bu-zi me-nyih yü-kô hyiao-teh Sing-shü-li-go dao-li
 箇株介用心教蒲齐，箇拉蒲齐每日愈加晓得《圣书》里个道理。
 Keh z'eo t'in-kô ting nyih Hyin-li ken-ky'i-t'ong-go bing yi fah-de veng-nga li'æ lin coh
 箇时候天家顶热，显理肝气痛个病又发了分外厉害；连粥、
 væn tu feh-we ky'üoh min-k'ong teng kyi-sing z ting seo Gyi ah-nyiang k'en-kyin Hyin-li z-ka siang-mao
 饭，都弗会吃；面孔等肌身是顶瘦。其阿娘看见显理是介相貌，
 sing li-deo z dziah-kyih Bu-zi veng-nga dziah-kyih eo jün kw'a-kw'a ts'ang tao Bô-hen-pô iao ts'ing
 心里头是着急。蒲齐分外着急，讴船快快撑到琶汉巴^[1]；要请
 'ang-i sin-sang læ k'en peh Hyin-li kw'eng-læ fong-liang-go oh-li-deo Dæn-z jün-li-deo ting nyih jün
 行医先生来看；拔显理困来风凉个屋里头。但是船里头顶热。船
 se-tsih ts'ang-leh kw'a teng ts'ang-leh Bô-hen-pô Hyin-li bing z veng-nga li'æ-de
 虽即撑勒快，等撑勒琶汉巴，显理病是分外厉害了。

[1] 此处原文印为 Bô-ken-pô，前后文均为 Bô-hen-pô

Keh-tsah jün kw'a tao Bô-hen-pô di-fông ziu eo nying tao Be s-meo oh-li ky'i kao-su gyi Be
 箇只船快到琶汉巴地方，就讴人到裴师母屋里去告诉其，裴
 s-meo ih teh-cü ziu tang-fah gyiao-ts tao 'o-pin-yin zi ky'i nying-tsih gyi Jün ih tao Be s-meo
 师母一得知，就打发轿子到河边沿，自去迎接其。船一到，裴师母
 ziu c'ih gyiao-ts tseo tao jün li-deo Ih-k'en-kyin Hyin-li gyi ting hwun-hyi bao-leh gyi teh gyi wô
 就出轿子走到船里头。一看见显理，其顶欢喜。抱勒其，得其话，
 Nön-nön 'ò Ngô ting dzih-din siao-nying 'ò Ts-si ih k'en z-ka siang-mao ky'ih ih hoh Ziu
 「囡囡嘎！我顶值钿小人嘎！」仔细一看是介相貌，吃一恹。就
 teng Hyin-li ah-nyiang wô Hyin-li yiu soh-go bing ma Min-seh dza-we ka siang-mao Hyin-li-go
 等显理阿娘话，「显理有啥个病吗？面色咋会介相貌？显理个
 ah-nyiang wô Z-go k'o-sih gyi yiu djong-djong bing ah-lah iao mô-zông ts'ing-ts'ing hao sin-sang læ
 阿娘话，「是个，可惜其有重重病；阿拉要马上请请好先生来
 k'en-k'en gyi
 看看其。」

Hyin-li k'en-kyin Be s-meo ngæn-li c'ih ziu teng gyi wô Ngô ts'ing-æ-go s-meo ô Hao-vong
 显理看见裴师母眼泪出，就等其话，「我亲爱个师母哦！好甯
 k'oh ng hyiao-teh ah-lah nying z pih-ding iao si dæn-z æ-kying Yiæ-su Kyi-toh-go nying si z
 哭。尔晓得阿拉人是必定要死；但是爱敬耶稣基督个人，死是
 en-tæn Hyin-li ah-nyiang wô Ng soh-ken iao kông si Ng iao do ky'i-læ tso kwun zo ting
 安耽。显理阿娘话，「尔啥干要讲死？尔要大起来做官，坐顶
 t'i-min-go gyiao-ts Hyin-li wô A-m ngô feh siang Be s-meo k'en-kyin Hyin-li ka
 体面个轿子。」显理话，「阿姆，我弗想。」裴师母看见显理介

siang-mao veng-nga iu-meng sing li-deo lõn-c'ih-læ yiu ih-zông kong-fu feh we kông shih-wô Kw'a-kw'a
相貌，分外忧闷，心里头乱出来；有一晌工夫弗会讲说话。快快
ky'üoh ih-k'eo lang shü sao-we ts'ing-sông-tin ziu ling gyi-lah tao zi-go oh-li ky'i Zo gyiao-ts
吃一口冷水，稍为清爽点，就领其拉到自个屋里去。坐轿子
z'-eo Be s-meo gyiu-gyiu Jing-ming keh siao-nying feh-leng si feh si tsong m-nao læ keh dziang bing
时候，裴师母求求神明箇小人弗论死弗死，总旣得好来箇场病
mô-zông si yia gyiu-gyiu Jing-ming s-lôh neng-ken pông-dzu gyi hao tông-dzih Hyin-li s-teh gyi nyün-ziah-go
马上死。也求求神明赐落能干，帮助其好当值显理，使得其软弱个
kyi-sing hao shông-kw'a tin yia hao do dao-li iang gyi-go weng-ling en-wê gyi
肌身好爽快。也好驮道理养其个魂灵，安慰其。

Hyin-li tao Be s-meo-go oh-li nyih-li kw'eng-læ Be s-meo-go vông-li c'ing-teng yia-li
显理到裴师母个屋里，日里困来裴师母个房里春凳；夜里
kw'eng-læ s-meo kah-pih S-meo ziu ts'ing hao sin-sang læ k'en gyi Væn-pah neng-keo s-teh Hyin-li-go bing-li
困来师母隔壁。师母就请好先生来看其。凡百能够使得显理个病里
we hao-go z-ken m yiu ih-jiang feh bæn-tao
会好个事干，旣有一样弗办到。

Ka z'-eo Hyin-li ah-nyiang djü-leh Bô-hen-pô yiu hyü-to nying z zin-deo nying-teh-go z-djông læ
介时候显理阿娘住勒琶汉巴，有许多人是前头认得个，时常来
mông-mông gyi Gyi yia z-djông ky'i mông nying-kô feh neng-keo kwu-djôh Hyin-li tsih kwun zi zing
望望其。其也时常去望人家；弗能够顾着显理^[1]；只管自寻
kw'a-weh me-nyih teng bih nying-kô ky'üoh tsiu keh-sing gyi zi en-wê zi-go sing Hyin-li-go bing z yiu
快活，每日等别人家吃酒箇星；其自安慰自个心，显理个病是由
Be s-meo tao siao-siao sing-sing tông-dzih gyi feh-dzæ-vu Dæn-z ih-go nying do meng-veng-go z-ken t'e peh
裴师母到小小心心当值其；弗在乎。但是一个人驮门份个事干推拨
nying-kô tso z feh ing-kæ tsæ wô tao sing-p'un nyih-ts pih-ding iao ziu ying-vah
人家做，是弗应该；再话，到审判日子必定要受刑罚。

[1] 此处原文错印为 Hyiu-li

Be s-meo teng Be sin-sang i Hyin-li-go bing se-tsih yüong-sing kwu-djôh tsih-z Hyin-li bing ih
裴师母等裴先生医显理个病，虽即用心顾着，只是显理病一
nyih djong ih nyih ko-ko nying wô z feh we hao-de Gyi-lah liang-go tông-dzih pi zi-go ng-ts ih-jiang
日重一日。个个人话是弗会好了。其拉两个当值比自个儿子一样
dzih-din Be s-meo tseo k'æ Be sin-sang ziu ky'i be Hyin-li z-djông do yiah peh gyi hah do tin-sing
值钲。裴师母走开，裴先生就去陪显理；时常驮药拨其喝，驮点心
peh gyi ky'üoh doh Sing-shü peh gyi t'ing Mao 'eo-sang da-kæ feh k'eng deng læ oh-li Be sin-sang
拨其吃，读《圣书》拨其听。毛后生大概弗肯庵来屋里。裴先生
se-tsih nyin-kyi ky'ing ing-we siang-sing Jing-ming sô-yi k'eng keh-cü-ka næ-sing tông-dzih sang-bing
虽即年纪^[1]轻，因为相信神明，所以肯箇株介耐心当值生病
siao-nying Hyin-li bao-z tao Bô-hen-pô læ tao yia fong-liang z'-eo ngeo-ts'eo zo gyiao-ts c'ih-ky'i
小人。显理暴时到琶汉巴来，到夜风凉时候，偶凑坐轿子出去

k'en-k'en 'oh-tsia dzæ vông-ts-li tseo-tseo doh liang-p'in Sing-shü peh Bu-zi t'ing 'Eo-deo kyi-sing
 看看，或者在房子里走走，读两篇《圣书》拔蒲齐听。后头肌身
 mæn-mæn nyün-ziah lôh-ky'i ih-dzih tao si-go nyih-ts m-neh bô-ky'i-læ Bu-zi k'en-kyin siao-kwun-nying kw'a
 慢慢软弱落去，一直到死个日子晓得爬起来。蒲齐看见小官人快
 iao si-de sing li-deo ting iu-meng nyih-nyih yia-yia feh tseo-k'æ Yiu z-'eo Bu-zi doh Sing-shü
 要死了，心里头顶忧闷；日日夜夜弗走开。有时候蒲齐读《圣书》
 peh gyi t'ing z iao s-teh gyi hwun-hyi feh z we kying-djong Jing-ming ky'i-k'en Hyin-li kw'eng-læ
 拔其听，是要使得其欢喜，弗是为敬重神明去看。显理因来
 min-zông-li wa iao ka-shih Sing-shü peh Bu-zi ky'ün-ky'ün gyi Bu-zi ing-we z Hyin-li kw'a
 眠床里，还要解说《圣书》拔蒲齐，劝劝其。蒲齐因为是显理快
 si-go z-'eo kông-go shih-wô sô-yi üong-sang üong-si feh mông-kyi Kyih-sah ih-tsao Bu-zi
 死个时候讲个说话，所以永生永世弗忘记。结煞一遭蒲齐
 doh Sing-shü peh gyi t'ing Be s-meo yia læ-tong Hyin-li eo Bu-zi hyih ih hyih teng gyi wô
 读《圣书》拔其听，裴师母也来东；显理讴蒲齐歇一歇，等其话，
 Bu-zi 'ô Ngô ziu iao si-de Ziah-z ngô m-neh doh Sing-shü siang-sing Yia-su tao
 「蒲齐嘎！我就要死了。若是我晓得读《圣书》，相信耶稣，到
 næn-kæn z-'eo jih-dzæ z ting iu-meng Ngô zin-deo gyiao-ts c'ih-ky'i k'en-kyin ih-kw'e veng-din yiu hyü-to
 难间时候实在是顶忧闷。我前头轿子出去看见一块坟田，有许多
 jü-moh læ-kæn ngô hyiao-teh ngô kyi-sing iao kw'a-kw'a iao tsông læ keh-deo di-fông ngô z feh p'ô kyi-sing
 树木来间，我晓得我肌身要快快要葬来箇头地方，我是弗怕。肌身
 se-tsih kw'eng-læ keh-go veng-li-deo weng-ling z iao tao Yia-su keh-pin ky'i Teng tao tsæ weh-go z-'eo
 虽即困来箇个坟里头，魂灵是要到耶稣箇边去。等到再活个时候，
 ngô iao k'en-kyin ngô æ-kying-go Cü Yia-su Kyi-toh ziu sing-mun i-tsoh-de Sing-s
 我要看见我爱敬个主耶稣基督，就心满意足了。」（〈圣诗〉17:
 Yi teng Be s-meo wô Ngô hyiao-teh ngô-go Kyiu-Cü z weh-go 'eo-deo nyih-ts Gyi we lih-læ
 16.）又等裴师母话，「我晓得我个救主是活个，后头日子其会立来
 shü-kæn-zông Se-tsih ngô-go bi-nyüoh læn-wu-go 'eo-deo ngô pih-ding dzing-gyiu yüong zi-go kyi-sing
 世间上。虽即我个皮肉烂糊个，后头我必定仍旧用自个肌身
 k'en-kyin Jing-ming Ngô feh-zing hyiao-teh dao-li z-'eo ng hao-hao s-meo kao ngô hyiao-teh Yia-su z
 看见^[2]神明。我弗曾晓得道理时候，尔好好师母教我晓得耶稣是
 we-leh ah-lah si-go s-teh ngô siang-sing Gyi hao teh-djôh sô-ze-go fông-fah Be s-meo wô
 为了阿拉死个，使得我相信其好得着赦罪个方法。」裴师母话，
 Nôn-nôn Iao kwe yüong-wô peh Jing-ming Hyin-li 'eo-ky'i-lih ing gyi wô Z-go ngô iao kwe
 「囡囡！要归荣华拔神明。」显理候气力应其话，「是个。我要归
 yüong-wô peh Gyi Ziu læ min-zông ts'ang ky'i-læ liang-tshai siu 'eh-tæn-long wô Ngô jih-we iao
 荣华拔其！」就来眠床撑起来，两只手合带拢，话，「我实惠要
 z-djong ts'ing-tsæn Jing-ming æ-kying Jing-ming ing-we ngô z ting do væn-ze-go nying ngô sing-li-deo-go
 时常称赞神明，爱敬神明；因为我是顶大犯罪个人；我心里头个
 i-s tu z ôh-go ngô feh hwun-hyi hao z-ken ping-ts'ia ngô u-su ngô T'in-zông Ah-tia dæn-z Gyi
 意思都是恶个；我弗欢喜好事干；并且我恶忤我天上阿爹；但是其
 fæn-cün nyiao-sô ngô do Yia-su-go pao-pe-go hyüih gyiang ngô-go ze-ko wun ih-fu hao sing-dziang peh
 反转饶赦我，驮耶稣个宝贝个血，澆我个罪过；换一副好心肠拔

ngô do Yia̍-su-go kong-yi ziang i-zông c'ün læ ngô sing-zông s-teh ngô teh-djôh kyiū min-ko
我；驮耶稣个公义，像衣裳穿来我身上，使得我得着救。免过
üong-yün-go kw'u-ts'u s-teh üong-yün hao weh keh-cü-ka do eng-we ngô jih-dzæ z ken-zia feh
永远个苦楚，使得永远好活；箇株介大恩惠，我实在是感谢弗
zing-go
尽个。」

[1] 此处原文错印为 nyih-kyi

[1] 此处原文错印为 k'en-nyin

Hyin-li yi teng Bu-zi wô K'o-sih ng feh k'ao-djôh Kyiū-Shü-Cü ng si-de dza-long fah
显理又等蒲齐话，「可惜尔弗靠着救世主。尔死了咋弄法？」
Ziu we-leh gyi gyiu-gyiū Jing-ming z-ka wô Ngô Cü Yia̍-su Kyi-toh ngô gyiū Ng ken-dong Bu-zi-go
就为了其求求神明是介话，「我主耶稣基督，我求尔感动蒲齐个
sing Hyin-li keh-cü-ka gyiū Jing-ming Bu-zi yia tsiao Hyin-li-go shih-wô jih ih pin 'Eo-deo
心！」显理箇株介求神明，蒲齐也照显理个说话习一遍。（后头
Bu-zi k'en-kyin S sin-sang teng gyi wô Keh-z ngô deo ih-we gyiū Jing-ming shih-wô Hyin-li
蒲齐看见史先生，等其话，「箇是我头一回求神明说话。」）显理
shih-wô kông hao ziu gæ læ kying-deo-zông ngæn-tsing hwô-ky'i kw'eng-joh-de Gyi-go kyi-sing se-tsih bi-gyün
说话讲好，就蹴来枕头上眼睛花起困熟了。其个肌身虽即疲倦，
sing li-deo tao ting kw'a-weh Su-sing ky'i-læ ziu eo Be s-meo ts'ông zin-deo kao-su gyi-go keh siu s
心里头到顶快活。苏醒起来就讴裴师母唱前头告诉其个箇首诗。

Ngô mi-lu m-tso-go nying
我迷路旣做个人，

Yia̍-su we-leh ngô læ zing
耶稣为了我来寻。

Ts'ông s z'eo Hyin-li ih-pin mi-mi siao ih-pin t'ing gyi ts'ông
唱诗时候，显理一边咪咪笑，一边听其唱。

Tao yia-deo Bu-zi ih-go nying tông-dzih Hyin-li Hyin-li kw'eng-feh-joh yi ziang iao kông shih-wô
到夜头，蒲齐一个人当值显理。显理困弗熟，又像要讲说话
ka siang-mao Bu-zi ziu teng Hyin-li wô Ngô kyih-mih ih-dziang-nyih ts'eng ngô z væn-ze-go nying
介相貌。蒲齐就等显理话，「我今末一长日忖，我是犯罪个人；
dzong siao-læ z'eo z-djông væn ze ngô fông-dzæ hyiao-teh keh-go ze 'Eng-sô-'o yia gyiang-feh ken-zing
从小来时候时常犯罪；我方才晓得箇个罪，恒沙河也浣弗干净。
Ngô pô-feh-neng-keo siang-sing Yia̍-su Gyi we kyiū ngô Hyin-li t'ing-meng keh-go shih-wô sing li-deo
我巴弗能够相信耶稣。其会救我。」显理听闻箇个说话，心里头
ting hwun-hyi iao bô-ky'i-læ tsih-z kyi-sing nyün-ziah ts'ang feh-ky'i-læ shih-wô yia kông feh c'ih
顶欢喜；要爬起来，只是肌身软弱，撑弗起来，说话也讲弗出；

tsih-we liu ngæn-li Ngæn-li c'ih ko-ts'eo ziu eo Bu-zi zo læ bōng-pin teng gyi wō Bu-zi
只会流眼泪。眼泪出过之后，就讴蒲齐坐来旁边等其话，「蒲齐

'ô Ngô dzæ-fōng t'ing-meng ng-go shih-wō s-teh ngô ting hwun-hyi Keh z Yîæ-su eo ng siang-sing-go Ng
嘎！我才方听闻尔个说话使得我顶欢喜。箇是耶稣讴尔相信个。尔

ka kōng-fah ngô hao siang-vōng læ T'in-zōng p'ong-kyin ng Bu-zi 'ô Ngô m-neh tia-nyiang ng ih-hyang
介讲法，我好想望来天上碰见尔。蒲齐嘎！我晓得爹娘，尔一向

dæ ngô ting hao z-djōng bao ngô Ngô tao Pô-teh-na ky'i-go z'-eo djü-diao ng-noh m-nying dzih-din
待我顶好，时常抱我。我到巴得那去个时候，除掉尔依，唔人值钿

ngô sô-yi ngô si-ko-ts 'eo tao T'in-dōng ky'i feh sô-teh ng tao di-nyüoh-li ky'i Næn-kæn ngô iao
我，所以我死过之后到天堂去，弗舍得尔到地狱里去。难间我要

zia-zia Jing-ming ing-we Jing-ming k'eng t'ing ngô gyiu-gyiu-go shih-wō s-teh ngô hyiao-teh ng we tso
谢谢神明，因为神明肯听我求求个说话，使得我晓得尔会做

Yîæ-su-go meng-du Ngô ih si ng hao tao S sin-sang di-fōng ky'i peng-læ ngô iao sia ih-fong sing
耶稣个门徒。我一死，尔好到史先生地方去，本来我要写一封信

kao-dæ ng ing-we bing li-'æ feh neng sia ngô we ts'ing Be s-meo teng ngô tsin ih-kwu deo-fah
交代尔，因为病厉害，弗能写，我会请裴师母等我剪一股头发

lôh-læ ng do ky'i kao-dæ S sin-sang teh gyi wō Hyin-li læ Bô-hen-pô si-de m-neh si
落来，尔驮去交代^[1]史先生，得其话，显理来琶汉巴死了；晓得死

zin-deo kōng do Bu-zi keh-go nying kao-dæ ng ts'ing ng tsiao-ing kao-hyüing gyi peh gyi tso Yîæ-su
前头讲，驮蒲齐箇个人交代尔，请尔照应，教训其，拨其做耶稣

meng-du Bu-zi t'ing-kyin keh-go shih-wō ôh-ziang k'æ-k'eo iao we-teh gyi Hyin-li hyiao-teh gyi-go
门徒。」蒲齐听见箇个说话，恶像开口要回答其；显理晓得其个

i-s feh-z ih-ding tso Yîæ-su-go meng-du ing-we tso Yîæ-su-go meng-du z wōng-k'ong-leh-kying
意思，弗是一定做耶稣个门徒；因为做耶稣个门徒是惶恐勒紧；

Hyin-li ziu yüōng siu meng-djü gyi-go cü-pô wō Hyih-de hyih-de Vong kōng-c'ih-læ s-teh Jing-ming
显理就用手扞住其个嘴巴话，「歇了，歇了！留讲出来使得神明

feh hwun-hyi sang-diao ng 'eo-deo ao-hwe Ngô hyiao-teh Jing-ming tsong we ken-dong ng-go sing tsong iao eo
弗欢喜；省掉尔后头懊悔。我晓得神明总会感动尔个心；总要讴

ng tso Yîæ-su meng-du Hyin-li teng Bu-zi liang-go kōng shih-wō z'-eo k'eo-k'eo Be s-meo tseo-tsing-læ
尔做耶稣门徒。」显理等蒲齐两个讲说话时候，扣扣裴师母走进来

t'ing-kyin gyi-lah læ-tih kōng ziu læ min-zōng 'eo-deo lih-lôh teng gyi kōng-wun dzæ-fōng tseo-c'ih-læ
听见其拉来的讲，就来眠床后头立落，等其讲完，才方走出来。

Hyin-li k'en-kyin Be s-meo ziu eo gyi do ih pô tsin-tao eo gyi tsin deo-fah ing-we hyü-to beng-yiu
显理看见裴师母，就讴其驮一把剪刀，讴其剪头发；因为许多朋友

tu iao ih-kwu deo-fah Be s-meo iao i gyi-go shih-wō tso tsih-leh gyi mao-ts ih-tsoh Be s-meo
都要一股头发。裴师母要依其个说话做，只勒其帽子一摘，裴师母

k'en-kyin gyi nyün-nyün kwōng-kwōng-go deo-fah p'i-lôh-læ ziu ts'eng-ts'eng næn-kæn hao k'en-kyin gyi-go min-k'ong
看见其软软光光个头发披落来，就忖忖难间好看见其个面孔，

'eo deo z feh neng-keo k'en-kyin sing li-deo næn-ko jing-næ feh-djü ziu pô tsin-tao fōng-lôh o-leh
后头是弗能够看见，心里头难过，忍耐弗住，就把剪刀放落，掇勒

Hyin-li z-ka wō 'Æ Ngô dzih-din-go siao-nying 'ô Ngô pao-pe-go siao-nying 'ô Keh-go iu-meng
显理是介话，「噶！我值钿个小人嘎！我宝贝个小人嘎！箇个忧闷

ngô tông feh-dji Ng z ky'i-feh-teh-go Hyin-li t'ing-meng keh-kyü shih-wô sing li-deo yia næn-ko
我挡弗住。尔是去弗得个！」显理听闻箇句说话，心里头也难过，
dæn-z ts'eng-tao 'eo-deo-go foh-ky'i z-ka wô Ng ziah-z dzih-din ngô ngô si-de ng tsong-we
但是忖到后头个福气，是介话，「尔若是值钿我，我死了，尔总会
hwun-hyi ing-we ngô z tseo-tao T'in-zông Ah-tia u-sen ky'i
欢喜；因为我是走到天上阿爹乌碎去。」

[1] 此处原文错印为 kao-de

Hyin-li kông-wun keh-go shih-wô tao-leh yia-tao dziah-jih feh te Tao di-nyi nyih yia-deo ôh-ziang
显理讲完箇个说话，到了夜到着实弗对。到第二日夜头恶像
kw'eng-joh ka Do yiah teng bih-nyiang peh gyi ky'üoh gyi yia feh teh-cü Pun-yia-ko yiu-tin sing-cün-læ
困熟介。驮药等别样拨其吃，其也弗得知。半夜过有点醒转来，
hweh-r-jün meng-ky'i gyi-go ah-nyiang 'Æn-djông bih-nyih z feh da meng-ky'i-go Keh-z 'eo gyi-go
忽而然问起其个阿娘。闲常别日是弗大问起个。箇时候，其个
ah-nyiang læ oh-li Hyin-li bing-shü li'æ m-neh ky'i mông beng-yiu Yiu ih-go nying ky'i kao-su
阿娘来屋里；显理病势厉害，旡得去望朋友。有一个人去告诉
gyi Hyin-li læ-kæn eo ng Gyi t'ing-kyin keh-go shih-wô dzæ-fông dziah-kyih kyi-sing we
其，「显理来间讴尔。」其听见箇个说话，才方着急，肌身会
t'eo-ky'i-læ ing-we gyi ts'eng-ts'eng ih-hyang ing-kæ tso-go meng-veng z m-neh tso tao Ih tseo-tao
敲起来；因为其忖忖，一向应该做个门份，是旡得做到。一走到
Hyin-li-go sing-pin Hyin-li ih k'en-kyin ziu ts'ing-gying gyi eo bih-nying tseo-c'ih teng ah-nyiang kông iao-kying
显理个身边，显理一看见就亲近其，讴别人走出，等阿娘讲要紧
shih-wô Kông tao do pun-nyih feh hyiao-teh z kông soh-go shih-wô ngô ts'eng-læ pih-ding z eo ah-nyiang
说话。讲到大半日，弗晓得是讲啥个说话；我忖来必定是讴阿娘
ts'eng-tao zi kyi ling-weng z-ken Shih-wô kông-wun ah-nyiang tseo-c'ih-læ siu-li nyiah ih-peng Hyin-li
忖到自救灵魂事干。说话讲完，阿娘走出来，手里捏一本显理
nyih-nyih doh-go Sing-shü ngæn-p'ao-bi tu k'oh-leh cong-cong-go Ziu tseo-tao zi-go vông-li meng
日日读个《圣书》，眼泡皮都哭勒肿肿个。就走到自个房里，门
kwæn hao li-deo deng-tih Yia feh teng nying-kô kông shih-wô ih-dzih tao Hyin-li si-de dzæ-fông
关好，里头庵的。也弗等人家讲说话，一直到显理死了，才方
tseo-c'ih-læ Yi'eo gyi tso nying hao ih-tin nyih-nyih doh-ky'i Sing-shü læ-de
走出来。以后其做人好一点，日日读起《圣书》来了。

Li-pa-nyih tsiu-ko z'eo Hyin-li si-de tseo-zông tao ting t'i-min di-fông ky'i-de Dæn-nyün ah-lah
礼拜日昼过时候显理死了，走上到顶体面地方去了。但愿阿拉
ziang keh-cü-ka sing-jih-go nying si tu hao teh-djôh ka-go foh-ky'i
像箇株介信实个人死，都好得着介个福气。

Be s-meo teng Be sin-sang tông-dzih Hyin-li ih-dzih tao si-go z'eo Hyin-li c'ih-zæ Be
裴师母等裴先生当值显理一直到死个时候。显理，出材，裴
sin-sang yia læ-kæn song-song Hyin-li ah-nyiang eo nying do ih-kw'e zah-pe-ba lih-læ gyi-go veng
先生也来间送送。显理阿娘讴人驮一块石碑牌，立来其个坟

min-zin Pe-ba-zông k'eh Hyin-li-go sing-su ming-z nyin-kyi Gyi-go nyin-kyi pah shü ling
面前。碑牌上刻显理个姓数，名字，年纪。其个年纪八^[1]岁，零
ts'ih-ko yüih Yia k'eh Hyin-li ting hwun-hyi-go Sing-shü-li ih-kyü shü Keh-we dziao ng-lah læ
七个月。也刻，显理顶欢喜个《圣书》里一句书，「箇位召尔拉来
Cü-kwu z Sing-jih-go Gyi pih-ding we tso-dzing T'iah-sah-lo-nyi-kyüô
主顾是信实个。其必定会做成。」（〈帖撒罗尼迦〉5:24.）

[1] 此处原文错印为 dah

'Eo-deo S sin-sang eo nying læ zah-pe-zông ling-nga k'eh ih-tsih Sing-shü Ziu-z ziah-yiu
后头史先生诤人来石碑上另外刻一节《圣书》，「就是若有
li-k'æ tsing-dao-li tseo ts'ô-lu-go cü-kwu jü ziah ling gyi cün-læ hao hyiao-teh peh ze-nying dzong gyi ts'ô-lu
离开真道理走岔路个主顾，谁若领其转来，好晓得拨罪人从其岔路
tseo cün cü-kwu z kyiu ih-go weh-ling c'ih si-lu yia we tsô-kæ hyü-to ze-ky'in Yüô-koh
走转主顾，是救一个活灵出死路，也会遮盖许多罪愆。」[〈雅各〉

v: 8.]

Ngô deo ih-we tao Bô-hen-pô di-fông ky'i ziu ky'i k'en-kyin Hyin-li-go veng K'en-k'en zah-pe-ba z
我头一回到琶汉巴地方去，就去看见显理个坟。看看石碑牌是
shih-kwah liang-go 'eo-deo ts ky'i k'en yi-kying be fong-yü long-diao-deo sia-tih-go pih-wah yia feh
雪刮亮个；后头仔去看，已经被风雨弄掉头；写的个笔划也弗
ts'ing-ts'u Keh-go z m-kao ing-we hyiao-teh keh-go siao-nying yi-kying tao T'in-dông ky'i-de z-djông teng
清楚，箇个是吡告；因为晓得箇个小人已经到天堂去了，时常等
Yiæ-su tso de deng-kæn Sing-shü-li wô Yin-dzæ-go shü-ka teng shü-kæn-zông s-yüoh keh-sing
耶稣做队庵间。《圣书》里话，「现在个世界，等世间上私欲箇星
z-ken tu iao ko-ky'i tsih-yiu i Jing-ming-go feng-fu cü-kwu üong-yün læ-tong Iah-'en
事干，都要过去；只有依神明个吩咐主顾永远来东。」[〈约翰〉2:

17.]

Hyin-li si-de Be s-meo sia ih-fong sing peh Bu-zi Hyin-li-go deo-fah yia fong-læ
显理死了，裴师母写一封信拨蒲齐，显理个头发也封来
sing-li-deo eo gyi do-ky'i peh S sin-sang S sin-sang eo Bu-zi tao zi oh-li deng-lôh M-neh
信里头，诤其驮去拨史先生。史先生诤蒲齐到自屋里庵落。晓得
to-siao z-'eo Bu-zi zi tiu-diao Vah-kyiao siang-sing Yiæ-su ziu si-li Gyi ziu si-li-go
多少时候蒲齐自，丢掉佛教，相信耶稣，受洗礼。其受洗礼个
z-'eo kæ ih-go ming-z kyiao-leh Iah-'en 'Eo-deo m-kyi nyin kong-fu Bu-zi yia si de
时候，改一个名字，叫勒约翰。后头诤几年工夫蒲齐也死了。

Cü-we-go beng-yiu k'en keh-peng shü hyiao-teh Hyin li z-ken ziu ing-kæ ky'i 'oh gyi
智慧个朋友，看箇本书，晓得显理事干就应该去学其。